Ն. 4871 — 1882 ՓԵՏՐՎԱՐ 24 ՇԱՐԹԻՄՊԻՀ — 23 ԻՆՃԻ ՍԻՆԻ — ԱԼԱՖՐԱՆԿԱ ՄԱՐՏ 8 ՇԱՐԹԻՄՊԻՀ — Ն. 4871

ԳԻՆԸ ԼԱՐ

Իսթանպոլ իչին սէնէլիկ՝ մէհիա 10
Ալթը այ » 5
Իւչ » » 3

Թաշրալար իչին մէհիայէ 10
Ալթը այ » 5
Բօսթա իւճրէթի պիզէ՝ այիտ տիր-

ԻԼԱՆԼԱՐ

Գիրինճի տէֆա իչին սաթը 3 ղ.
Իքինճի » » » 2 ղ.
Իւչիւնճի » » » 1 ղ.

30 ՓԱՐԱ

Պանդուխտի Էֆքեար

ՄԻԻՆԱՏԻ ԷՐԾԻԵԱՍ

Իլան սըրասընա գօնուլմահան իլանոթ ու իխթարաթըն սաթը՝ 5 ղ.
Մէքթուպլար Կ. Ե. Փանոսեան խմինէ եազըլըր
Իսթանպոլտա, Գալաթատա Բէնլիէնպիհ-պազարընտա Իրսի խանընտա Ն. 41։

١٢٩٧ ՇՈՒՊԱԹ ՀԷ — ١٢٩٩ ՐԷՊԻ ԻԼ ԱԼԹԸՐ ١٨ — 30 ՓԱՐԱ

ԻԽԹԱՐԱԹ

Էսրարը Փարիսին պիրինճի ճիլտի էլլի պիր պուշուգ ճիւզտէ խիթամ պուլմուշ օլուպ, վէ իքինճի ճիլտին տախի 32 ինճի ճիւղիւ չըգմըշ տըր։

Թուճտան գըզարընը տախի 8ինճի գըթասը չըդմըշ տըր։

Նասըլ քի իլանը կէօրիւլմէքտէ տիր, պու կիճէ Իսթանպոլտա, Թիզան ընկերութիւնուն մէնֆաաթընա պիր թէսթրօ իճրա իտիլէճէք տիր. պու պիր ֆազիլէթնիյէթինէ մէպնի սլտուղտան պաշգա, օյնանըլաճագ օեուն իսէ հէմ բէք կիւզէլ օլուպ, վէ հէմտէ լիսանը Թիւրքի իւզրէ իճրա իտիլէճէկինտէն, էրմէնիճէ պիլմէյէն զաթլարընը տախի թէշրիֆ իլէ թէլէզիւզ իլլէմէլէրինի արզու վէ տավէթ իտէրիզ։

ԹԷԼԵԳՐԱՖ

ԱԺԱՆՍ ՀԱՎԱՍ

Պէլգրատ, 7 մարտ

Սըրպիսթան դրալը տիւն Ավսթրիա-Մաճարիսթան էլչիսինի հուզուրունա գապուլ իլլէմիշ, վէ միւմայիլէյհ էլչի Սըրպիսթանըն եէնի դրալիյէթինին տէվլէթի մաթպուասը Թարաֆընտան բէսմէն թանըտըղընը պէեան իլլէմիշ տիր։

Լօնտրա, 7 մարտ

Մէճլիսի մէպուսան տիւն, Մագ-Լինին իճրա իլլէտիկի սույի գաստան ոէլիմն գուրթուլտուղու իչին, գրուիչաեա պիր թէզրիքնամէ իրսալինէ գարար վերմիշ տիր։

Սէն-Պէթէրսպուրկտան Թայմզ ղազէթասընա քէշիտէ օլունան պիր թէլէգրաֆնամէտէն անլաշըլմըշընա կէօրէ, շուսօն կիւնկէրտէ Օտէսատա բէք միհիմմ պաղը նիհիլիսթ թէվգըֆաթը իճրա օլունմուշ տուր։

Լօնտրա, 7 մարտ

Լօրտլար գամարասը, պունտան պէօյլէ հէր ազանըն մէճլիսէ գապուլինտէն էվվէլ, պիր Խալիգի մութլագը եանի ճէնապը Հագգընը վար իտուկինէ ինանըղընը ալէնէն պէեան իլլէմէսինէ տայիր, լորտ Տէտէստէյլին պիր թէքլիֆնամէսինի պէրինճի գրաթընա գապուլ իլլէտի։

Ալժէր, 7 մարտ

Պիր եանկըշըգ նէթիճէսի օլարագ, Մարոգ հուտուտունա Ֆիկիկ գուրպինտէ Ֆրանսըզ վէ Մարոգ ասգերի միեանէսինտէ պիր միւսատէմէ վուկու պուլմուշ տուր։

Վիէննա, 7 մարտ

Ավսթրիա տէվլէթի էն էվվէլ Սըրպիանընն գրալիյէթինի թաստիգ, վէ գրալ Միլան հազրէթլէրինի թէպրիգ իլլէմիշ օլտուղունտան, տէվայիրի բոյիթիգիյէտ պու խուսուսուն Սըրպիաեը բանսալվիթիգ թէէսիրաթընտան գուրթարաճաղը իմիտ օլունմագտա տըր։

Սըրպիա գրալիյէթինին տիւելի սայիբէ թարաֆընտան տախի թաստիգ օլունաճաղընա ասլա շիւբհէ եօգ տուր։

Բարիզ, 7 մարտ

Մէճլիսի մէպուսան գօնգօրտաթօնուն իպթալընա մէյեալ Մ. Պիւյսէնին պիր թէքլիֆինի նազարը տիգգաթա արմաեա գարար վերտի։

Մ. Ֆրէյսինէ էվվէլէճէ հիւքիմէթին պու մէսէլէյէ մէվգբի միպահասաթա գօնուլմասընը գապուլ իլլէտիկինի, վէ ֆագաթ գօնգօրտաթօեու թաստահուպ իլէ, թէքլիֆին եասընա գարշը պէեանը էֆքեար իլլէմէք հագգընը քէնտիսինէ հասր իթմէքտէօլտուղունու պէեան իլլէմիշտի։

ՏԱԼԻԼԻՅԷ

Ֆրանսանընն սապէգ Տէրիսատէթ սէֆիրի Մ. Թիսօ պու կիւն գբեամ իտէն Մարսիլիա բօսթա վաբօրույա հարէքէթ իտէճէք տիր։

Միւշարիլէյհ տիւնքի կիւն Պապը Ալիեէ ազիմէթլէ պաշ վէքիլ վէ խարիճիեէ նազըրը բաշալար հազարաթընա ըէսմի վէտայը իֆա իլլէմիշ տիր։

Էվվանթ Հէրալտ ղազէթասընտա օղունատուղունա կէօրէ, տինամիթ եիւքլիւ օլտուղու հալտէ կէչէն ճումանա իրթէսի կիւնիւ Տէրիսատէթ վասը՝ օլմուշ օլան գաբթան Ժան Բաբասընն սիւար օյտուղու իքի եիւզ էլլի թօնէլաթօլուգ Մարիգօ նամ սէֆինէյի մուաեէնէ իչին լիման ըէյիսի Տիլավէր բաշա հազրէթլէրի պիր քիշիւք վաբօրա բագիպէն Դավագա կիթմիշ, վէ օրատան սէֆինէյի պօղազտան տիշարըեա չըգարմագ իւզրէ Թալիա վաբօրունու իսթէմիշ տիր։ Վաբօրու մէզքիւր իշպու ճէլպ իւզրէ Գավագա կիտիպ կէմիյի պօղազտան չըգարմըշ, վէ կէմիտէ եօլունա տէվամ իթմիշ տիր։

Էրմէնի բաթրիգխանէսի Թարաֆընտան Ֆրանսա սէֆիրի Մ. Թիսսոյա լիէճիլ վէտա, Ֆրանսա սէֆարէթինէ պիր հէյլեթի մէպուսէ իզամ օլունաճաղը խապէր վերիլիեօր։

(Ճերէոեյի Հ-Լ-ոէ)

Էշգոտրա վիլաեէթի տէֆթէրտարլըզը բիր թպէյի սանիեէ սընըֆը սանիսիյլէ շուրայի մալիեէ էվրագ միւտիրի տապէդ իզզէթլու Նէճիպ էֆէնտիյէ,

Ատանա վիլաեէթի տէֆթէրտարլըզը Գոսօվա վիլաեէթի տէֆթէրտարը տապէդ իզզէթլու Թէվֆիգ էֆէնտիյէ,

Դոսօվա վիլաեէթի տէֆթէրտարլըզը միւլզա Էտիրնէ գօլ օրտուսու մուհասէպէճիլիկինտէն միւնֆասըլ Եուսուֆ Զիա պէյ թէվֆիհ պույրուլմուշ տուր։

Միթէվէֆա գաբատան Սէլպինին զէվճէսիյէ քէրիմէսի պու կիւն լիմանըմըզատան հարէքէթ իտէն Մարսիլիա վաբօրույա շէհրիմիզէն ազիմէթ իյլէեէճէքլէր տիր։

Մարտը էֆրէնճինին օն ալթընճը բէնշէնպիհ ագշամը Ինկիլթէրրա սէֆարէթիսանէսինտէ վերիլէճէք պիր սուալե իչին շիմտիտէն տավէնամէլէր տաղբարլըմըշ տըր։

Ավսթրիա իմբէրաթօրու հազրէթլէրի թարաֆընտան Սէթիեբովիչ Ֆրանսուա Ժոզէֆ նիշանընն պէշինճի բիւթպէսինտէն պիր գըլմասը իհտա օլունմուշ տուր։

Էվվանթ Հէրալտ ղազէթասընն պէեանընա կէօրէ, Բուսիա հիւքիմէթի մուհարէպէի ախիրէ էսնասընտա, կրան-տիւգ Նիգոլանընն իգամէթ իթտիկի խանէսի, սահիպի Մ. Շեռայտրընտան իշթիրաեա թալիպ օլմուշ տուր։ Բուսիա հիւքիմէթի խանէսի մէղքիւրու իշթիրատան սոնրա, եըզարադ, Այ-Սթէֆանա մուահէտէսինին եատիկեարը օլմագ իւզրէ պիր հէյքէլ ըէզ իթմէք էֆքեարընտա պուլունուեօր իմիշ։

Պուլկարիսթան վերկիսի իլէ Պուլկարիսթանըն տիւեունը Օսմանիեէ-տէն Պերլին մուահէտէսի ահքատմընճա տերիւհտէ իտէճէկի հիսսէ մէսէլէսի էլեէվմ տիւէլի մուազզամա սիւֆէրասը Թարաֆընտան թէտգըդ վէ թէղէքքիր օլունմագտա օլուպ, սիւֆէրաեի միւմայիլէյհիմ պու մատտէ հագդընտա իթիլաֆը էֆքեար հասրլ իտէր իթմէզ, Նէթիճէի միւզաքէրաթ, օլ պապատէ ագտ օլունճագ սուրէթի թէսվիէեէ էսաս իթթիխազ օլունմագ իւզրէ Պապը Ալիեէ թէպլիղ իլլէեէճէքլէր իմիշ։

Էվվելքի կիւն Մոսգուանամ Բուսիա վաբօրու, Սագալին ատասընտա պուլունան մահպուսիյնին մուհաֆազասընտա պուլունան ասքէրէ իլավէ օլունմագ իւզրէ, եէտի եիւզ էլլի նէֆէր ասքէր, վէ իւչ զապիթի համիլէն Օսէսատան Տէրիսատէթ մուվասլէթ իթմիշ, վէ Դըզ գուլէսի էօնիւնտէ ազշամ էզանընա գատար տուրարագ, մուախարէն եօլունա տէվամ իլլէմիշ տիր։

Էրմէնի բաթրիգխանէսի Թարաֆընտան Ֆրանսա սէֆիրի Մ. Թիսսոյա լիէճիլ վէտա, Ֆրանսա սէֆարէթինէ պիր հէյլեթի մէպուսէ իզամ օլունաճաղը խապէր վերիլիեօր։

(Ճերէոեյի Հ-Լ-ոէ)

Էշգոտրա վիլաեէթի տէֆթէրտարլըզը բիր թպէյի սանիեէ սընըֆը սանիսիյլէ շուրայի մալիեէ էվրագ միւտիրի տապէդ իզզէթլու Նէճիպ էֆէնտիյէ,

Ատանա վիլաեէթի տէֆթէրտարլըզը Գոսօվա վիլաեէթի տէֆթէրտարը տապէդ իզզէթլու Թէվֆիգ էֆէնտիյէ,

Դոսօվա վիլաեէթի տէֆթէրտարլըզը միւլզա Էտիրնէ գօլ օրտուսու մուհասէպէճիլիկինտէն միւնֆասըլ Եուսուֆ Զիա պէյ թէվֆիհ պույրուլմուշ տուր։

Միթէվէֆա գաբատան Սէլպինին զէվճէսիյէ քէրիմէսի պու կիւն լիմանըմըզատան հարէքէթ իտէն Մարսիլիա վաբօրույա շէհրիմիզէն ազիմէթ իյլէեէճէքլէր տիր։

Մարտը էֆրէնճինին օն ալթընճը բէնշէնպիհ ագշամը Ինկիլթէրրա սէֆարէթիսանէսինտէ վերիլէճէք պիր սուալե իչին շիմտիտէն տավէնամէլէր տաղբարլըմըշ տըր։

Ավսթրիա իմբէրաթօրու հազրէթլէրի թարաֆընտան Սէթիեբովիչ Ֆրանսուա Ժոզէֆ նիշանընն պէշինճի բիւթպէսինտէն պիր գըլմասը իհտա օլունմուշ տուր։

Էվվանթ Հէրալտ ղազէթասընն պէեանընա կէօրէ, Բուսիա հիւքիմէթի մուհարէպէի ախիրէ էսնասընտա, կրան-տիւգ Նիգոլանընն իգամէթ իթտիկի խանէսի, սահիպի Մ. Շեռայտրընտան իշթիրաեա թալիպ օլմուշ տուր։ Բուսիա հիւքիմէթի խանէսի մէղքիւրու իշթիրատան սոնրա, եըզարադ, Այ-Սթէֆանա մուահէտէսինին եատիկեարը օլմագ իւզրէ պիր հէյքէլ ըէզ իթմէք էֆքեարընտա պուլունուեօր իմիշ։

Պուլկարիսթան վերկիսի իլէ Պուլկարիսթանընն տիւեունը Օսմանիեէ-տէն Պերլին մուահէտէսի ահքատմընճա տերիւհտէ իտէճէկի հիսսէ մէսէլէսի էլեէվմ տիւէլի մուազզամա սիւֆէրասը Թարաֆընտան թէտգըդ վէ թէղէքքիր օլունմագտա օլուպ, սիւֆէրաեի միւմայիլէյհիմ պու մատտէ հագդընտա իթիլաֆը էֆքեար հասրլ իտէր իթմէզ, Նէթիճէի միւզաքէրաթ, օլ պապատէ ագտ օլունճագ սուրէթի թէսվիէեէ էսաս իթթիխազ օլունմագ իւզրէ Պապը Ալիեէ թէպլիղ իլլէեէճէքլէր իմիշ։

Էվվելքի կիւն Մոսգուանամ Բուսիա վաբօրու, Սագալին ատասընտա պուլունան մահպուսիյնին մուհաֆազասընտա պուլունան ասքէրէ իլավէ օլունմագ իւզրէ, եէտի եիւզ էլլի նէֆէր ասքէր, վէ իւչ զապիթի համիլէն Օսէսատան Տէրիսատէթ մուվասլէթ իթմիշ, վէ Դըզ գուլէսի էօնիւնտէ ազշամ էզանընա գատար տուրարագ, մուախարէն եօլունա տէվամ իլլէմիշ տիր։

Էրմէնի բաթրիգխանէսի Թարաֆընտան Ֆրանսա սէֆիրի Մ. Թիսսոյա լիէճիլ վէտա, Ֆրանսա սէֆարէթինէ պիր հէյլեթի մէպուսէ իզամ օլունաճաղը խապէր վերիլիեօր։

(Ճերէոեյի Հ-Լ-ոէ)

Էշգոտրա վիլաեէթի տէֆթէրտարլըզը բիր թպէյի սանիեէ սընըֆը սանիսիյլէ շուրայի մալիեէ էվրագ միւտիրի տապէդ իզզէթլու Նէճիպ էֆէնտիյէ,

Ատանա վիլաեէթի տէֆթէրտարլըզը Գոսօվա վիլաեէթի տէֆթէրտարը տապէդ իզզէթլու Թէվֆիգ էֆէնտիյէ,

Դոսօվա վիլաեէթի տէֆթէրտարլըզը միւլզա Էտիրնէ գօլ օրտուսու մուհասէպէճիլիկինտէն միւնֆասըլ Եուսուֆ Զիա պէյ թէվֆիհ պույրուլմուշ տուր։

Միթէվէֆա գաբատան Սէլպինին զէվճէսիյէ քէրիմէսի պու կիւն լիմանըմըզատան հարէքէթ իտէն Մարսիլիա վաբօրույա շէհրիմիզէն ազիմէթ իյլէեէճէքլէր տիր։

Մարտը էֆրէնճինին օն ալթընճը բէնշէնպիհ ագշամը Ինկիլթէրրա սէֆարէթիսանէսինտէ վերիլէճէք պիր սուալե իչին շիմտիտէն տավէնամէլէր տաղբարլըմըշ տըր։

Ավսթրիա իմբէրաթօրու հազրէթլէրի թարաֆընտան Սէթիեբովիչ Ֆրանսուա Ժոզէֆ նիշանընն պէշինճի բիւթպէսինտէն պիր գըլմասը իհտա օլունմուշ տուր։

Էվվանթ Հէրալտ ղազէթասընն պէեանընա կէօրէ, Բուսիա հիւքիմէթի մուհարէպէի ախիրէ էսնասընտա, կրան-տիւգ Նիգոլանընն իգամէթ իթտիկի խանէսի, սահիպի Մ. Շեռայտրընտան իշթիրաեա թալիպ օլմուշ տուր։ Բուսիա հիւքիմէթի խանէսի մէղքիւրու իշթիրատան սոնրա, եըզարադ, Այ-Սթէֆանա մուահէտէսինին եատիկեարը օլմագ իւզրէ պիր հէյքէլ ըէզ իթմէք էֆքեարընտա պուլունուեօր իմիշ։

Պուլկարիսթան վերկիսի իլէ Պուլկարիսթանընն տիւեունը Օսմանիեէ-տէն Պերլին մուահէտէսի ահքատմընճա տերիւհտէ իտէճէկի հիսսէ մէսէլէսի էլեէվմ տիւէլի մուազզամա սիւֆէրասը Թարաֆընտան թէտգըդ վէ թէղէքքիր օլունմագտա օլուպ, սիւֆէրաեի միւմայիլէյհիմ պու մատտէ հագդընտա իթիլաֆը էֆքեար հասրլ իտէր իթմէզ, Նէթիճէի միւզաքէրաթ, օլ պապատէ ագտ օլունճագ սուրէթի թէսվիէեէ էսաս իթթիխազ օլունմագ իւզրէ Պապը Ալիեէ թէպլիղ իլլէեէճէքլէր իմիշ։

ԱԶԳԱՅԻՆ

ՊԱՇՏՕՆԱԿԱՆ ԾԱՆՈՒՑՈՒՄ

ԱԶԳ. ՏՆՏԵՍԱԿԱՆ ՏԵՍՉՈՒԹԵԱՆ

Գատըգիւղի պատուարժան Թաղական խորհուրդը, Թաղային սընտուկին մատակարարութեան հաշուեցոյցն՝ որ կըսկսէր 1879 յունվար 1 է և կը յանգէր ցվերջ դեկտեմբերի 1881 տարւոյ, Տնտեսական Տեսչութեան մատուցած է ըստ օրինի, և այն հաշուեցուցակին պարունակութիւնը տումարաց հետ բաղդատուելէ յետոյ՝ անոր յար և նման և կնքեալ օրինակն եկեղեցւոյ բակը կախուած է ի տես թաղեցի ազգայնոց։

Տնտեսական Տեսչութիւնն այսու պաշտօնական ծանուցմամբ կը հրաւիրէ զթաղեցի Ազգայինս, որ նոյն հաշուեցոյցին վրայ որ և է բողոք կամ դիտողութիւն՝ եթէ ունին, ներկայ ծանուցմանս թուականէն մինչև 21 օր պայմանաժամու փութան գրաւոր կերպիւ ներկայել Տնտեսական Տեսչութեան, որ այնուհետև պիտի կատարէ հաշուոց մանրամասն քննութիւնը։

Պասրի. Հայոց (ԿՆԷ)
20 փետր. 1882
Կ. Պոլիս

* * *

Պիզ կէչէն կիւնլէր, քիլիսէճէ իսլահաթա միհթաճ օլտուղումուզու պէեան իթտիկիմիզ հալտէ Ա. Նաթօլի ղազէթայի միւթէպէրինտէ տախի շու աթիտէքի պէնտ օգունմուշ տըր։

«Պու կէչէն բազար կիւնիւ օրթօտոքսիա Քիրիաքիսի օլմագ հասէպի իլէ, շէրաֆէթլու Բաթրիգ էֆէնտիմիզ հազրէթլէրի Իէրա Սինոտոս ազասը ֆազիլէթլու էֆէնտիլէր հազարաթը իլէ գուստասը թագտիմ իթտիկի հալտէ, քիլիսէեէ իյնէ ալթսան եէրէ տիւշմէեէճէք բատտէտէ խալգ թէճէմմիւ իթմիշ օլուպ, էքսէրիսի Անատօլուլու հէմվաթանլարըմըզատան օլաուղու, գէլըգ վէ գըեաֆէթլէրինտէն աշիքտար իսի։

«Միւսթէնա վազըթլարտա Թիւրքիատա միլլի միւխթէլիֆէյի՝, Իսլամլարատան թէֆիրիգ իտէճէք պաշլարընա պիրէր ալէամէթի ֆարիգա թագլըմալընտան էքսէրի հէմվաթանլարընն աճէմ կէօմիկի իլէ քիլիսէեէ կէլտիքլէրինի, վէ եօյլէ բիս վէ եաղը էլպիսէլերի իլէ ազիզ Հաղորդութիւնա եանաշըպ, օտաղիդէնին նէ՝ բատտէլերտէ գօրգուլու վէ նէ՝ տէրէճէլերտէ իթիգատ վէ թէվազիւեէ շայեան օյտուղունու հիսապ իթմէեէրէք հիսսէտար օլտուղլարընը կէօրտիւք, վէ պու հալի բիւրմէլալը պիզէ իխթար իտէնլէր տէ օլուպ, տօղրուսու բէք էսէֆ իյլէտիք։

«Հէմվաթանլարըմըզըն իթիգատլարընճա պիր իթիրազըմըզ եօգ իսէ տէ, անճագ պու հալլերի իթիգատա լիմոն սըգմա կիպի պիր շէյ իտուկինէն, պէօյլէ սըրալարտա թէմիզ էլպիսէ իլէ կէմէլերի ֆարզ իտուկինի քէնտիլէրինէ իխթար իթմէքլիկէ քէնտիմիզի մէֆրուզ ատտ իտէրիզ։

«Էսկի բուպա աեբպ տէյիլ, ֆագաթ բիս վէ քիրլի ուրուպանընն թէճվիզ օլամաեաճաղը ճիւմիէ նէզտինտէ զահիր պահիր տիր»։

(Ա.-Ռ.)

ԳԸԳՐԸՇՏԱՆ ՄԷՏՐՈՊՈԼԻՏ

. . , Միւէլլիֆ,

Պունտան չէնտ մահ մուգատտէմ պուրաեա Առաջնորդ Թայեին օլուսնան Արժ. Մովսէս վարդապետ Կիւմրիւքճեանընն միվասէլէթլերինտէ, քիլիսամըզ ումուրը իտարէսինին մինվերը լայըգընտէ ճէրէեանընա միպատէրէթ իտէճէքլերի քէնտուսինտէն ինթիպար օլունմագտէ իքէն, արատան պիր այ միւրուրինտէ միլլէթտէն 7–8 քիշիեէ վէ Թաղ. խորհուրդ ազասընա, քի 4 քիշի տիրլեր, պիրեր տավէթնամէ իրսալէյլէ, միլլէթին սիւրս մըգտարը իլէ (խարիճտէ գալան սիւրանը անգաստին խաթըրտան նիսեան իտիլմիշ «դմալը) թէչքիլ իթմիշ օյտուղու պիր միւխթէլիթ մէճլիստէ, 8 սենէտէն պէրու քահանամըզ պուլունան վէ խըստէմաթը բուհանիյէսինի հիւսնիւ իյիֆա իտէկէլմէքտէ օլտուղուլա պէրապէր ճիպիլէթի միւսալէմէթքեարանէսիյլէ էքսէրիյէթի միլլէթին հիւսնիւ թէվէճճիւհիւնիւ ճէլպ իթմիշ օլան Պանտըրմալը Տիրաշնորհ Տ. Պետրոս հայրա եօլ վիրիլմէսի թէնսիպ կէօրիւմիւշ օլմասը իւզէրինէ, կէրէք մէճլիսի մէզպուրտէ հազըր պուլունանլարտան պաղըլարը վէ կէրէք սայիր պիր գաչ քիչի թարաֆընտան պիր գրթա խթիտա թանզիմ վէ Առաջնորդա թագտիմէ միւմսիէյհին իպգասը հտգգընտա ըէճալեր օլունմուշ իսէ տէ, ասլա հէվալէյ սէմնի իթիպար իթմէյիպ, պու պապատէ սանտըղընն վիւսաթսըզլըզը վէսիլէ թութուլմագտէ տիր, հալ պու քի, վարիտի խաթըր օլտուղու իւզէրէ, միւմանիլէյհին պէհէմմէհալ կէօնտէրիլմէսինի, տահա մէզքիւր մէճլիս թէրթիպ իտիլմէդտէն էվվէլ, Առաջնորդլա Թաղ. խորհուրդ թաստիմ իթմիշ օլտուգլարընտան, սանտըղընն օ՛ բատտէեէ էֆրաղը, վարիտաթընն ատէմը թէհամիլիլունէն տէյիլ, պէլքի Թաղ. խորհուրդուն միւսաատէսիյլէ Առաջնորդուն պիդատին լիւզումինտէն աշքըը էպնիյէեէ մէսարիֆինտէն նէշէթ իթտիյի, ըէվիշի հալտէն անլաշըլմըշը վէ մա մաֆիյհ 1882–83 սենէլերի պիւտճէսի իլէլան քեամիլէն թայեին ու թաստիգ օլունմատըղը միւլապէսէսիյլէ, իտարէնին պիհագգին լազըմ կէլէն պաղը թէնգբհաթը իճրա իտիլտիյի հալտէ, միւմանիլէյհ Տ. Պետրոս տախի քէնտի մահիյեէսինին եինէ գօլայճա ալապիլէճէյի տէրքեար վէ պինաէն ալէյհ Տ. Պետրոստան մահրումիյեէթիմիզ հալինտէ, իլէրուտէ զայէթ նատիմ օլաճաղըմըզ պէտիտար պուլունտուղու ճիհէթլէ, ԷԿԷրչի իլը տէֆա իճթիմա իտէն մէճլիսի միւխթէլիթ 12–13 ա-

զատէն թէրթիպ իտիլմիշ իսէ տէ, չիմոի 33 ազատէն միւրէթթէպ օլ-տուղու հասէպկյէ, անիք իւլ պէ-եան իլք մէճլիստէ վիրիլմիշ օլան իլք դարարքն մէֆուխիյէթի թա-պիյէէսինի պիլիխթար օլ պապտէ պէթէքքար թեզէքքիւր իտիլիպ գաթիյեէն պիր դարար վիրիլմէսինի միւթեզամին 17/29 յունվար թա-րիխյէ էքսէրկյէթի միլլէթ թա-ղաքնան մէճլիսի մէզքիւրուն Ա-տենապետի Յ. Մօմճեան էֆէնտիյէ խիթապէն, թագտիմ իտիլէն պիր բրօթէսթօեա կիւեա ճէվապ օլմագ իւզերէ, զաթէն Նախագահէն պիթ-թէրթիպ (միւթեզիտ մէճլիսին թա-լիմաթ պէնտլերի) նամբյլա, տա-վէթնամէլեր զահրինտէ միւթէվա-լիյեէն նէյր իթմէքտէ օլտուղու պէնտլերինին 28 վէ 29 ունճուսքն-տա, վէ պիր թագքմ էլֆաղր նա-մերզիյեէ խիթիմալ իտիրմիշ օլտու-ղնան, վէ հեր գանղ պիր մէճ-լիստէ պէյ, ին իւլ ազա վուգու պու-յան մուհավերէնին իսլահը, Ատե-նապետին վաղիֆէի նազիֆէսինտէն պուլունտուղու միսիլլու, զաղէթա-լէր տերունինտէ օլունան մուհա-վերաթքն իսլահը տախի գբեասք ամմէեէ մուհավվէլ պիր քէյֆիյ-եէթ օլտուղու վաղիհաթտէն պու-լունմաղին, զաղէթաեր միւթէպէ-ռինիզ վասբթասքյա էնզարք միլ-լէթէ պիլ իրայէ էֆքեարք սահիպ ասհապքնքն բիշ նազարք թէտգի-գինէ իհալէ իթմէք վէ այլէլուս-սուս պիր մէճլիսին դանունու տա-խիլեսինտէ. օ՝ միսիլլու էլֆաղքն իս-թիմալք, Ազգ. Սահմանադրութիւն հիւքմինէ թէվաֆքգ իտիպ իթմէ-եէճէկինէ քէսպի իթթիլա իյէմէք մագսէտիյլէ, մարիւզ զիքր պէնտ-լերի զիյրտէ հարֆիյեէն թահրիր իտէրիզ։

28. Մէճլիսին պիր իճթիմաքնտա վիրիլէն հեր գանղ պիր դարարք տիկէր պիր իճթիմաինտէ պօզմագ էֆքեարք իլէ պիլ թէշվիգ տավէթ-լիյէրին թահթք իմզասքնտա մահ-զէր թանզիմ իթմէք հէմ համա-գաթքզգ վէ հէմ տէ իմզա սահիպ-լէրինին նամուսունա թօգանմագ-ըզգ տիմէք օլաճաղքնտան վէ պու եօլտա թէրթիպ իտիլէն մահզէրլէ-ռին միւթէպէր թուրթուլմասք թէճ-վիզ օլունտուղու հալտէ պիլախէրէ մէճլիսին հիչ պիր դարարքնա էմ-նիյէթ օլունամաեաճաղք թապիի պուլունտուղունան, պու միսիլլու մահզէրլէրէ էհէմմիյէթ վիրիլմէսի ճայիզ տէյիլ տիր։

29. Պիր մատտէ հագգքնտա հեր գաչ քիշինին իմզասք իլէ օլուրսա օլսուն, թէհտիտի (սպառնական) սուրէթտէ թէրթիպ իտիլմիշ թահ-րիրաթ վէ մահզէրլէր քէհէնեէհու-լէմ եէքիւն հիւքմինտէ թուրթու-լաճաղք կիպի, պու կիպի թահրի-բաթ վէ մահզէր սահիպլերի էկեր իմզալարքնք հուդուրք մէճլիստէ թահրիրէն վէ եախսա շիֆահէն կերի ալմազլար իսէ, պիր սէնէ միւտ-տէթլէ ազալքդ հուգուգլարքնք զայպ իթմիշ օլաճագլար տրր, վէ պու կիպիլերին պիր սէնէ միւտ-տէթլէ նէ թաղական, նէ վանա-կան վէ նէ տէ սայիր պիր հէյեէ-թէ ինթիհապ իտիլմեեէճէքլէր տիր։

Աճապա միւմիլէյհ վարդապետ զաթէն քէնտիսինին պիրինճի իճ-թիմաքնն՝ մուխալիֆի նիզամ օլ-բարդ չարքբզ պիր հալտէ ճէրէեա-նքնք գապուլ իթմէեէնլերի, էօյլէ մուսատտագ օլմահան թալիմաթ պէնտլերի կիպի աչբգ թէսվիրթլէ եղֆալ իթմէք միմքին օլապիլիր իտի. ֆիլհագքգա պունտան էվ-վէլ թաղ. Խորհուրդ ազասքնտան պաղքլարք միմմիլէյհի՝ (հիքմէթի մախֆի օլարագ) հէմման հեր ֆիք-բինին պիր հագքգէթի մութլագա սուրէթինտէ գապուլինէ ալքշարք-տքլար. պինապէրին մահեէա քէն-տի քէյֆինի եօգշամագ վէ միւս-բիֆիլեկինէ ողմազ այն իյէմէքլէ էքսէրկյէթի միլլէթին էֆքեարք ատալէթճուեանէսինի անքն նու-ֆուսունա մաղլուպ իտէճէք մէր-թէպէ մուզիրք պիր թէտպիր իթ-թիխաղ իթմիշ օլտուլար։

Մէզքիւր թալիմաթ պէնտլերի հագգքնտա վուգու պուլան պիր միւատէթճիք թէքեասիլ իւզերի-նէ, վարդապետ քէնտիսինին երնէ օ թալիմաթ պէնտլերինի՝ էքսէրկյ-եէթի միլլէթլէ քէնտի պէյնինտէ միւթէվասքթ, վէ եա տահա սա-հին թապիրլէ հաքէմ ատտ ու իլ-թիզամ իթմէք կիպի թասավվուրք պաթքրք իլէ, նասէղա պէնտլեր իխ-թիրաքնա ճիւրաթ իյլէտի. միւմի-լէյհին մէզքիւր պէնտլերի իլէ վա-գք օլան իլհահաթք միւթէհաքքի-մանէսինէ սէրբիշթէյի իթիզար օ-լաճագ պիր մատտէ վար իսէ, օ տա-պալէտտէ սէօյլէտիկիվիզ եօլտա նապէճա միւսատտեեէ իսթինատէն օն լիրա իլէ գաբատքլքր պիր թա-միրէ, հէման սքրք քէնտի թեզ-զիմիւ խաթրք իչին, քէյֆէ մա-եէշա եիւզ, եիւզ երմի լիրա սարֆ իթմէք կիպի մուվաֆֆագքյեէթ-լեր իսթիհսալինէ հասքլ իյլէտիկի ալքշքզլքգ տրր. Ֆագաթ վարդա-պետ թալիմաթքնքն պիր դաչ պէն-տիյլէ, իզահքնք՝ միլլէթին պիր ճէ-մաաթքնա տէյիլ, պիր ֆէբրտինէ պիլէ այգա օլունմաեաճագ տէրե-ճէեէ կէթիրտիկի սքրատա չուրա-սքնք թէէմմիւլ իթմէսի էլզէմ իտի-քի, միլլէթին քեաֆֆէսի տախի քէնտիսինին պու ալքշքզլքզնա խրտմէթ իտէնլէրտէն տէյիլ իտի, խուսուսիյլէ Դքպրքս էրմէնի ճէմա-աթք՝ սապքգք վէճհլէ՝ պիր թաղ. խորհուրդ նամքնա տէյիլ, իլա պիր մէճլիսի միւթէլիթ նամքնա իտա-ըէյի էֆքեար իթմէքտէ տիր։ Մա-հէղա վարդապետին էֆքեարքնա թագվիյեէթ վէ թէճիյեէթ վիրէ՝ թաղ. Խորհուրդ, իճրա մէէմուրու իսէ եինէ թաղ. Խորհուրդ օլտու-ղունտան, ումուրք իտարէնին պէր-սապքգ ագտագ պիր հալտէ ճէրէ-եանքնա տէլիլի դավի օլարագ մէք-թէպ քերականութիւն պիրմէեէն պիր զաթքն՝ հայ. դաստատու վէ պիր միսլիմին՝ Ինկիլիզ լիսանք խօճա-ալքզնա թայեին վէ նասպէրի գա-զաեասք չիմտիլիք իսպաթք միւտ-տաեաա քիֆաեէթ իտէր, վէ շա-եէտ էզէպի իհթիմալտէն պուլուն-տուղու իւզրէ, միւմիլէյհիւմ թա-ըաֆլարքնտան (պուրատա էհլիեէթ-լի պիր հայ. դաստատու վէ միլլէթի-միզտէն Ինկիլիզ լիսանք խօճալքզ-նա լիեագաթքը պիր քիմսէ պու-լունմամաքզը հալտէ նէ՞ եաբմագ-ալքզմքզ լազքմ կէլիրքի, եօլու) սիւալ վարիտ օլտուգտա, քէնտի-լէրինէ պիր ճէվապ սէվապ վիրէ-պիլիրիզ, քի պիրինճինին ճէվապք տախի իլինճիեէ վիրիլէճէք ճէ-վապպէ պիթէր, եանի Գրպրքս մէա-ռիֆ նազքրք մէքրիւմէթլու էֆէն-տիտէն՝ միւմիլէյհ միւղիմ խօ-ճանքն թայեինի իսթիտա օլունտու-ղու վագքթ, անքն եէրինէ՝ հէմ հայագէտ վէ հէմ տէ Ինկիլիզ լի-սանք թէարիսիրէ միւսթէյիտ օլ-տուգլարք հալտէ, պիր դաչ մահ-տէն պէրու մէէմուրիյեէթ արա-մագտա պուլունան թաշրալք իքի Հայ գարքնատաշլարքմքզտան պիրի-սինին թայեինի թալէպ իտիրմիշ օ-լայտք, բէք եվլա վէ միւնասիպ իտի։

. . . Միւէլլիֆ, իշպու մէքթու-պումուղու զաղէթայք միւթէզէրէ-նիզ տէրճլէ, միւթալանքզքն տա-խի պէեանք միւսթէրճա տրր։

Լէֆգօշա (Գրպրս) (Իմզալք)
14/26 փետրվար, 1882

* *

18 Գուին Ըսթրիթ Մանչէսթըր
20 Փետրվար 1882

. . . Տէր եւ Տնօրէն Մանզումէի-էֆքեար լրագրոյ,

Միացեալ ընկերութեանց անգղիա-կան օժանդակ ընկերութիւնը. —Բարե-գործական ընկերութիւն Մանչէսթրի. —Պ. Պրայսի Պօլիս այցելութիւնը. —Բարենորոգմունք Փոքր-Ասիոյ. —Անգ-ղիական համակրութիւն. —Առևտրական. —Հողագործ։

Ընթերցանութեան ծաւալման ա-մեն բարեկամ բերկրութեամբ պի-տի կարդայ այն գոհացուցիչ լուրը թէ Կ. Պօլսոյ Միացեալ ընկերու-թեանց անգղիական Լօնտօնի օ-ժանդակ ընկերութիւնը վերստին ոգի առած իւր խնամքը յառաջ կը տանի անգղիական առատաձեռ-նութեամբ Հայոց մանկտոյն դաս-տիարակութեան խնամատար հան-դիսանալու համար. ընկերութեան գործող անդամ Պ. Քէրսքնի ջա-նիւք հրատարակուած շրջաբերա-կանը աչքիս առջև ունիմ որ խնամ-քով պատրաստուած և ճշդիւտ նկա-րագիր մէ արդի կացութեան և պի-տույից։ Ցուսալի է թէ Միացեալ ընկերութիւնը որքան բարոյապէս նոյնչափ ալ նիւթապէս կ՚օգտաւորի։

—

Բարեգործական ընկերութիւնը փափաքելի եղածին չափ շարժուն կացութեան մը մէջ չէ. ժամանակ մը ստէպ անդամք կը հաւաքէին, զանազան լրագիր և պարբերական-ներով ազգային կացութեան վրայ կարծիք մը կը գոյանար, որ սիրե-լի է վառ տեսնալ կեդրոնական մար-մինէն այսքան հեռաւոր գաղթա-կանութեան մէջ գտնուող ափ մը ժողովուրդի համար, երբէք ազ-գը մի բան չի յուսար անհատներէ բայց հաւաքաբար ժողովուրդ մը ունի իր պարտքեր և ատանց մին ալ ազգաչէն ըլլան է. օրինակներ չեն պակսիր որ այսպիսի ջանքեր ե-ղած են բայց աւելի նուազ են փո-խանակ ստէպ ըլլալու, ինչպէս են լուսահոգի Շահնազար վարդապե-տի «Երկրագունդ» շաբաթաթերթը, ազգային տիպարը կրող եկեղեցի մը. Խրիմեան Հայրիկին և անգղիա-կան ժողովուրդին առջև թարգման հանդիսանալը, միսիոնարաց Հայաս-տանի մէջ հակաքրիստոնէայ կա-ցութեանը քողը վերցնելով Հայոց կրօնափոխութեան մղումը դադրե-ցընելու նպաստած. և այլ նշանա-կութեան արժան կէտեր յառաջ բե-րած են որոնց յիշողութիւնը ուրիշ առթի կը թողում։

Անգղիոյ երեսփոխանական ժո-ղովին անգամ Պ. Պրայսի 1880 ին Պօլիս այցելութիւն առած ատեն իւր բրած խոստումը թէ՝ Հայք նոր սերունդին անգղիական դաս-տիարակութիւն մը տալ որ ուզեն ինքը պատրաստ է Օքսֆորտի հա-մալսարանը դնելու պատասխանա-տուութիւնը ստանձնել, չգիտեմք թէ ինչու գործադրութեան դրը-ուած չէ այս բաղձալի կէտը։

—

Պէրլինէն բարեկամներէս մին կը գրէ ինձ հետաքրքրութեամբ հարց-ընելով թէ Հայք ինչ ծառայու-թիւն բրած են արդեօք որ Պիզ-մարք իշխանը մեծ հոգատարու-թիւն ցոյց կուտայ այդ ազգին հա-մար (.) և կը յաւելու ըսելով թէ Աւստրօ-Բրուսիական և Օսմանեան պէտութեանց մէջ ներդաշնակու-թեան հիմ եղած է Պէրլինի վեհա-ժողովին անօրինած 61 րդ. յօդուա-ծին գործադրութիւնը, բարեկա-միս համար դերեւս լուր մը ըլլայ սա կէտը թէ այսօր Պիզմարք իշ-խանը Ռուսիոյ աշխարհավարու-թեան վրայ հաշտ աչօք չնայելուն մի գուցէ գոհ ժողովուրդ և խա-ղաղացեալ Հայաստան մը տեսնալ բաղձայ որպէս զի նա պատնէշ մըլ-լայ երկու դրացեաց մէջ։

—

Ցեղայս հայ փոքր գաղղակա-նութեան մէջ դէպքերը հաղուա-գիւտ են և երբ պատահին իրենց-նաւոր անց.ք օրուան լուրերուն կար-գը կանցնին, ահա այս կարգէն է մեր Պ. բարեկամին ընդ օրիորդ Ո. ի ամուսնութեան խորհուրդը որ հայկական եկեղեցւոյ արարողու-

ԹՈՒՃՏԱՆ ԳԸԶԼԱՐ

Ժան Բընօ էվվէլ էմիրտէ հեր նէ գատար պու շիպահէյերէ զահիպ օլ-տու իսէտ, տերագապ տախի, մէ-զարճքնն իսթիմալ իյլէտիկի լիսան-տան ասքլ մագսէտինին նէ օլտու-զունու տերք ու ֆէհմ իյլէտիկին-տէն, ճէվապա միւսարաաթ պիրլէ,

—Էլէմ իւզրէ օլմաեքնքզ . . . սի-զիտէ խաթրքմտան չքգ արմաեաճա-զըմ տրր . . . — տէտի։

Մէզարճքնն միւրատք հասքլ օլ-տուղունտան, մէրգումու եէրէ պէ-ռապէր սէլամլատքգտան սօնրա,

—Աֆվ իտէրսինիզ, էֆէնտի, սիզ նի՞չին զահմէթ չէքմէքտէսի-նիզ . . .

—Մէզքիւր խաչը պէնտէնիզէ վի-ռինիզ . . . նաֆիլէ եէրտէ եօրուլ-մագտասքնքզ . . . պէնտէնիզ կէօ-թիւրիւրիւմ . . ։

—Խայր, իսթէմէզ, նէ՞ պէյիս վարտրը, գալսքն, գալսքն,

—Սիզ պիլիրսինիզ, էֆէնտի . . ։

Մէզարճը պունուն իւզէրինէ քէն-տի արգատաշլարը եանքնա կէթտի,

—Ուզաթմաեքնքզ, մէրգումու դանտքրտրմ . . . պիզիմ պախշիշ տօղրուլաճագ տրր։

Գապրիսթանա վասքլ օլարագ ի-չերի կիրտիլէր, վէ ֆագքրքար մա-հէլլինէ կիթմէք իչին խայլիճէ եէր տօլաշտքլար։

Մէզքիւր չուգուրա եէթիշտիք-լերինտէ, ճէնազէ տուրտու։

Մէզարճքլար քէնտի դայիշլերիյլէ թարուութու գալտքրարագ, խէնտէ-կին եանքնա կէօթիւրարիւլէր, աշա-ղք ինարիտիլէր, վէ իւզերինէ տա-տի պիր քաչ քիւրէք թօփրագ աթ-տրգտան սօնրա, մէրգումնտէն պիրի, Ժան Բընօնուն միւրատը իւզ-ըէ, մէզքիւր խաչը, ճէնազէնին պաշ թարաֆքնա տիքի վիրտի։

—Աճապա, — տէտի Ժան Բընօ,— մենսիէօ, էկեր պիր գաչ կիւնտէն սօնրա, խասսէթէն պիր մէզար եէ-րի ատթն ալքնաճագ օլուր իսէ, պու-ռատան գալտքրքպտա օրաեա նագլ խիրմէք իչին, գօլայլքգլա թանք-լապիլիրմի։

—Ճիւրհէսիզ, էֆէնտի . . . — Էվվէլա պու խաչտան բէք ալէա թա-նքլապիլիր իսէտ, պունտանտա գա-թի նազար, հեր թարութուն իւզէ-րինտէ քէնտի նիւմէրօսու եաֆթա-սը մրխլանմքշ օլտուղունտան, եան-լքգլքգ մուգուրի իհթիմալտէն տէյիլ տիր։

—Թէշէքքիւր իտէրիմ պու վիր-տիկինիզ մալիմաթտան տօլաեք։

Ժան Բընօ մէրգումա օն ֆրանգ պախշիշ վիրտիկինտէն, մէրգում տախի քէնտի սէլամքնք, տահա զի-եատէ պիր թէվաղու իւզրէ իճրա էյլէտի։

—Հայտէնիզ, գաֆատարլար, արթքգ պու սօն տուր . . . — հէման ալէթլէրիմիզի եէրլէրինէ վաղ իտէ-նէյէթ օլունամաեաճաղք թապիի պուլունտուղունան, պու միսիլլու մահզէրլէրէ էհէմմիյէթ վիրիլմէսի ճայիզ տէյիլ տիր։

29. Պիր մատտէ հագգքնտա հեր գաչ քիշինին իմզասք իլէ օլուրսա օլսուն, թէհտիտի (սպառնական) սուրէթտէ թէրթիպ իտիլմիշ թահ-րիրաթ վէ մահզէրլէր քէհէնեէհու-լէմ եէքիւն հիւքմինտէ թուրթու-լաճաղք կիպի, պու կիպի թահրի-բաթ վէ մահզէր սահիպլերի էկեր իմզալարքնք հուդուրք մէճլիստէ թահրիրէն վէ եախսա շիֆահէն կերի ալմազլար իսէ, պիր սէնէ միւտ-տէթլէ ազալքդ հուգուգլարքնք զայպ իթմիշ օլաճագլար տրր, վէ պու կիպիլերին պիր սէնէ միւտ-տէթլէ նէ թաղական, նէ վանա-կան վէ նէ տէ սայիր պիր հէյեէ-թէ ինթիհապ իտիլմեեէճէքլէր տիր։

Աճապա միւմիլէյհ վարդապետ զաթէն քէնտիսինին պիրինճի իճ-թիմաքնն՝ մուխալիֆի նիզամ օլ-բարդ չարքբզ պիր հալտէ ճէրէեա-նքնք գապուլ իթմէեէնլերի, էօյլէ մուսատտագ օլմահան թալիմաթ պէնտլերի կիպի աչբգ թէսվիրթլէ եղֆալ իթմէք միմքին օլապիլիր իտի. ֆիլհագքգա պունտան էվ-վէլ թաղ. Խորհուրդ ազասքնտան պաղքլարք միմմիլէյհի՝ (հիքմէթի մախֆի օլարագ) հէման հեր ֆիք-բինին պիր հագքգէթի մութլագա սուրէթինտէ գապուլինէ ալքշարք-տքլար. պինապէրին մահեէա քէն-տի քէյֆինի եօգշամագ վէ միւս-բիֆիլեկինէ ողմազ այն իյէմէքլէ էքսէրկյէթի միլլէթին էֆքեարք ատալէթճուեանէսինի անքն նու-ֆուսունա մաղլուպ իտէճէք մէր-թէպէ մուզիրք պիր թէտպիր իթ-թիխաղ իթմիշ օլտուլար։

Մէզքիւր թալիմաթ պէնտլերի հագգքնտա վուգու պուլան պիր միւատէթճիք թէքեասիլ իւզերի-նէ, վարդապետ քէնտիսինին երնէ օ թալիմաթ պէնտլերինի՝ էքսէրկյ-եէթի միլլէթլէ քէնտի պէյնինտէ միւթէվասքթ, վէ եա տահա սա-հին թապիրլէ հաքէմ ատտ ու իլ-թիզամ իթմէք կիպի թասավվուրք պաթքրք իլէ, նասէղա պէնտլեր իխ-թիրաքնա ճիւրաթ իյլէտի. միւմի-լէյհին մէզքիւր պէնտլերի իլէ վա-գք օլան իլհահաթք միւթէհաքքի-մանէսինէ սէրբիշթէյի իթիզար օ-

Մէզքիւր չուգուրա եէթիշտիք-լերինտէ, ճէնազէ տուրտու։

Մէզարճքլար քէնտի դայիշլերիյլէ թարուութու գալտքրարագ, խէնտէ-կին եանքնա կէօթիւրարիւլէր, աշա-ղք ինարիտիլէր, վէ իւզերինէ տա-տի պիր քաչ քիւրէք թօփրագ աթ-տրգտան սօնրա, մէրգումնտէն պիրի, Ժան Բընօնուն միւրատը իւզ-ըէ, մէզքիւր խաչը, ճէնազէնին պաշ թարաֆքնա տիքի վիրտի։

—Աճապա, — տէտի Ժան Բընօ,— մենսիէօ, էկեր պիր գաչ կիւնտէն սօնրա, խասսէթէն պիր մէզար եէ-րի ատթն ալքնաճագ օլուր իսէ, պու-ռատան գալտքրքպտա օրաեա նագլ խիրմէք իչին, գօլայլքգլա թանք-լապիլիրմի։

—Ճիւրհէսիզ, էֆէնտի . . . — Էվվէլա պու խաչտան բէք ալէա թա-նքլապիլիր իսէտ, պունտանտա գա-թի նազար, հեր թարութուն իւզէ-րինտէ քէնտի նիւմէրօսու եաֆթա-սը մրխլանմքշ օլտուղունտան, եան-լքգլքգ մուգուրի իհթիմալտէն տէյիլ տիր։

—Թէշէքքիւր իտէրիմ պու վիր-տիկինիզ մալիմաթտան տօլաեք։

Ժան Բընօ մէրգումա օն ֆրանգ պախշիշ վիրտիկինտէն, մէրգում տախի քէնտի սէլամքնք, տահա զի-եատէ պիր թէվաղու իւզրէ իճրա էյլէտի։

—Հայտէնիզ, գաֆատարլար, արթքգ պու սօն տուր . . . — հէման ալէթլէրիմիզի եէրլէրինէ վաղ իտէ-նէյէթ օլունամաեաճաղք թապիի պուլունտուղունան, պու միսիլլու մահզէրլէրէ էհէմմիյէթ վիրիլմէսի ճայիզ տէյիլ տիր։

29. Պիր մատտէ հագգքնտա հեր գաչ քիշինին իմզասք իլէ օլուրսա օլսուն, թէհտիտի (սպառնական) սուրէթտէ թէրթիպ իտիլմիշ թահ-րիրաթ վէ մահզէրլէր քէհէնեէհու-լէմ եէքիւն հիւքմինտէ թուրթու-լաճաղք կիպի, պու կիպի թահրի-բաթ վէ մահզէր սահիպլերի էկեր իմզալարքնք հուդուրք մէճլիստէ թահրիրէն վէ եախսա շիֆահէն կերի ալմազլար իսէ, պիր սէնէ միւտ-տէթլէ ազալքդ հուգուգլարքնք զայպ իթմիշ օլաճագլար տրր, վէ պու կիպիլերին պիր սէնէ միւտ-տէթլէ նէ թաղական, նէ վանա-կան վէ նէ տէ սայիր պիր հէյեէ-թէ ինթիհապ իտիլմեեէճէքլէր տիր։

Աճապա միւմիլէյհ վարդապետ զաթէն քէնտիսինին պիրինճի իճ-թիմաքնն՝ մուխալիֆի նիզամ օլ-բարդ չարքբզ պիր հալտէ ճէրէեա-նքնք գապուլ իթմէեէնլերի, էօյլէ մուսատտագ օլմահան թալիմաթ պէնտլերի կիպի աչբգ թէսվիրթլէ եղֆալ իթմէք միմքին օլապիլիր իտի. ֆիլհագքգա պունտան էվ-վէլ թաղ. Խորհուրդ ազասքնտան պաղքլարք միմմիլէյհի՝ (հիքմէթի մախֆի օլարագ) հէման հեր ֆիք-բինին պիր հագքգէթի մութլագա սուրէթինտէ գապուլինէ ալքշարք-տքլար. պինապէրին մահեէա քէն-տի քէյֆինի եօգշամագ վէ միւս-բիֆիլեկինէ ողմազ այն իյէմէքլէ էքսէրկյէթի միլլէթին էֆքեարք ատալէթճուեանէսինի անքն նու-ֆուսունա մաղլուպ իտէճէք մէր-թէպէ մուզիրք պիր թէտպիր իթ-թիխաղ իթմիշ օլտուլար։

Մէզքիւր թալիմաթ պէնտլերի հագգքնտա վուգու պուլան պիր միւատէթճիք թէքեասիլ իւզերի-նէ, վարդապետ քէնտիսինին երնէ օ թալիմաթ պէնտլերինի՝ էքսէրկյ-եէթի միլլէթլէ քէնտի պէյնինտէ միւթէվասքթ, վէ եա տահա սա-հին թապիրլէ հաքէմ ատտ ու իլ-թիզամ իթմէք կիպի թասավվուրք պաթքրք իլէ, նասէղա պէնտլեր իխ-թիրաքնա ճիւրաթ իյլէտի. միւմի-լէյհին մէզքիւր պէնտլերի իլէ վա-գք օլան իլհահաթք միւթէհաքքի-մանէսինէ սէրբիշթէյի իթիզար օ-

տէյի սիւալ իթմէ տօգթօր մէր-գումա։

—Էվվէթ, վէ հէմտէ պէճէրմէք իսթէտիկիվիզ իշ, պէնիմ մէէմուլ իթտիկիմտէն չօգ զիեատէ գօլայ սուրէթտէ պիթէ պիլէճէք տիր . . . — պէն մէրգումուն եաթաքդը չուգու-ռուն իւզէրինտէ պիր խաչ տիքտիր-տիմ քի, մէզքիւր խաչ սայէսինտէ, մահէլլի մէզպուրու, էլիմիզէ գօյ-մուշուզ տուր կիպի, բէք գօլայ սու-ռէթտէ պուլապիլէճէյիզ տիր . . . — Սիզ եաֆթասքնքն նիւմէրօսունու պիլմէքտէսինիզ, էօյլէ տէյի՞ր մի։

—Էվվէթ. նիւմէրօ 1599 տուր։

Ժան Բընօ մէզքիւր նիւմէրօեու քէնտի չիզտանքնա իշար իյլէտի, վէ պատէհու արապաճքեա տախի, սիւ-ռաթլա սիւրէրէք Մէնթ-Ուէն քէօշ-կիւնինն եօլունու էլէ ալմասքնք էմր իյլէտի։

Հավա կիթտիքճէ գարարմագտէ օլուպ, վէ մէզարճքլարքն տա քէշֆ-լերի մուճիպինճէ, եաղմուրտա թէք-բարէն կէլմէկէ պաշլամագ տա իտի։

Մէրգումքլր կիտիպ Գօրտեա գավուշտուլար, վէ մէրգումէեէ վու-գուի հալի նագլ ու պէեան իյլէ-տիքտէն սօնրա, վէ հէման տագշամ թասմքնք իտէր իթմէզ, եանի սա-աթ տօգուզ բատտէլէրինտէ արա-պա ախբրքնա ինտիկէր։

Տօգթօր արապանքն գաբուսունու աշարագ, իչէրիսինի պիր տէֆա կէօղտէն կէչիրտի։

Մէզքիւր արապա տէրունինտէ եունտան եօրկանլար իլէ, քիւրք-լէր, վէ իչինտէ քուրշուն քիւլիս-չէլերի տօլու մէչին չանթալար մէվ-ճուա պուլունմագտա իտի։

—Հէր շէյ նիզամքնտա՝մքզ տրր՝, տօգթօր, — տէյի սիւալ իթտի Ժան Բընօ։

—Էվվէթ, հէր պիր շէյ սքրասքն-տա տրր։

—Էօյլէ իսէ հէմման կիտէլիմ։

Արգասքնա, եաղմուրտանիքրսան-մամագ իչին մուշամպատան մամուլ պիր հարմանիյէ սարքլմքշ օլ-տուղու թագտիրտէ, լազքմ կէլէն իշարէթ վէ թալիմաթք վիրսին նիյ-եէթիյլէ, չքգքպ արապաճքնքն եա-նքնտա օթուրտու։

Տօգթօր Ժօսլէն իսէ, արապաեա պինտի, վէ եանքնա տախի, սիեաճ-լար կիյմիշ օլարագ, իքի նէֆէր ա-բրապ խքտմէթքեարք ալտք։

—Բէր-Լաչէղ գապրիսթանքնա կիտէճէկիզ, ֆագաթ, տիշարքի պուլվարտան տօլաշմալքեքզ . . . — տէտի Ժան Բընօ արապաճքեա,— վէ սրքգը սիւրէճէքքին . . ։

Թամ քէնտիլէրճէ գարար վի-ռիմիշ օլան վագքթտա «լանտ» Մէնթ-Ուէն «բարգենտան» տիշարք-չքգտրգտա, մէճճուլ իւլ ահվալ օ-լուպ, վէ իւրեան պիւրեան պիր գէ-

թեամբ կատարուեցաւ ձեռամբ Հ. Ե. Աստուածատուրեանի. եկեղեցին շքեղ զարդարուած էր և երկու ցեղէ խառն հանդիսաւորութիւնք բաւական. օրիորդը Անգղիացի լինելուն հանդիսականաց մէջ անգղիական տարրը բաւական մաս մը կը ներկայացնէր այս հազուադէպ հանդիսին։

—

Դրամական կացութիւնը բարւոքելու վրայ է, արժէթուղթերը հաստատ և գործարանաց համար հրաման չեն պակսիր. եթէ սպառումը արդի կացութեամբ շարունակելու որ ըլլայ երկրին առ և տուրը ևս առաւել զարդանալուն կասկած չի մնար։ —

Ներկայ ձմեռը զարմանակի կերպով մեղմ ընդանալուն, ամէն տեսակ ապարակի վերաբերեալ գործեր յառաջ մղուած են, այնպէս որ ապագայ հունձքը սերմանումը ամենալաւ պարագայներու ներքև սկսած է։

ԹՈՒՐՔԻԱՆԸՆ ԻՍԹԻԳՊԱԼԸ ՄԱԼԻԾԷՕԻ

Պապը Ալի աճապա, մերաքիզի միհիմմէյի սարրաֆիյէտէ պուլուանան սիւֆէրասը մարիֆէթլէ, տէվայիրի սարրաֆիյէտէ Թիւրքիաեա օլունան իթիպարը թէրագդէ վէ թէնագիւսինտէն խապէրտար օլմա՞գտա մը տը. պու խուսուսուն պիլինմէսի բէք միհիմմ վէ ճալիպի տիգգաթ, վէ պու թարաֆտան Պապը Ալինին մալիմաթը թամմէսի օլմասը բէք միզթէղի տիր, չունքի անճագ պունուն իլէ Թուրքիա քէնտի իթիպարը պիր հիւսնիւ ճէրէեանա վաղ իլլէեպիլէճէք տիր։

Պապը Ալի բէք է յի պիլմէքտէ տիր քի, 1875 սէնէսի հոկտեմբերին 6 սընտան, բէք եագը վագթլարա գատար Թուրքիա թէշէպպիւսաթընա էվրօբա պօրսալարընտա հիչ իթիպար օլունմամշ տը։ Վէ զաթէն սայէն տէ Թուրքիա օլ վագթլար ումուրու մալիեէճէ զանն իտէրսին գարանթինա պէքլէմէքտէ վէ էվրօբատա ումուրու սարրաֆիյէտէ տօղրուտան տօղրույա թէէսիրլէրի իշլեէն զէվաթը քիրամ նէզտինտէ բէք տէ պիր ադիզ մագամընտա թուրթուլմագտա իտի։ Պու հիսսէսաթը կէշվիշ վագթտա հիսս օրմնմուշ իտուկինի պէեան իլլեեպիլմէմիշ պիզիմ իչին մուճիպի պախթիեարի տիր, չունքի ահվալը մէպհուսէնին եավաշ եավաշ տիւզէլմէկէ պաշլամշ օլտուղու պու կիւն պիր էմրի մուհաղ դագ մագամընտա պուլունմագտա վէ վագտա Թուրքիա գէրէքթիթօսունուն եէնիտէն վիճուտ ալմասընտան պահս իլլէմէք տահա բէք էրքէն իսէ տէ, էվրօբա տէվլէրի սարրաֆիյէսի Թուրքիաեա տօղրու պիր հիւանիւ նիյէթ իլէ նաղար իլլեմէկէ պաշլամագտա օլտուգլարընտա տա տալա շիւբհէ եօգ տուր։

Շիւբհէսիզ, վագթէն հուսուլէ կէթիրտիկի թապիի պիր մէյանէն պու թէպէտտիւլ իլէ իրթիպաթը պուլունտուղու աշիքեար օլուպ իշթէ պու մէյլան Թուրքիաեա պիթիւն պիթիւնէ տարրլմշ օլանլարը, պու տարկընլզլարընը պիր աղ գէսալթլգ, մէմալիքի մահրուսէնին սէրվէթի թապիյէսինէ վէ պու թապիի սէրվէթին շիմտիլիք թօբրագլար ալթընտա ույուսմագտա, վէ հուսուլէ կէթիրիվէսի իչին իհթիեաճտան օլան թէտապիրին բէք արզու օլունուր, վէ հէմ տէ զաեէթ ֆախտէլի պիր շէյ օլտուղունա տիգգաթլարընը ճէլպ իլլեմէքտէ տիր. Ֆագաթ էվրօբաբն հիսսիեաթընտա հուսուլէ կէն պու թէպէտտիւլիւն վիճուտիպ պաղը սաեիր խուսուսլար տախի արարմ իթմիշլէր տիր, վէ պու լուսուլարընէ պաշլբոը Պապը Ալինին 3 հոկտեմբեր թարիխլի նօթա իլէ թէքլիֆ իլլէտիկի մէսաեիլի մէվգբի իճրայէ դօյմագ կիպի կիւզէլ վէ նէթիճէլի պիր նիյէթաէ պուլունմասը տը։ Հագգը եախօտ հագգսըզ օլարագ, շու սօն սէնէլէրտէ Պապը Ալիյէ էճնիյէթ ու իթիպարը քեամիլէսինէ սէքթէ կէլմիշ տիր, վէ վագտա պաղէն հարաքեաթը հասէնէսի վուգուսա կէլիր իսէ տէ, օլ հարաքեաթա բրաթիդ պիր նէթիճէ վերմէղ կիպի պագըմագտա իտի, իշթէ պունտան տը քի հիւքիւմէթի սէնիյէնին մէզքիւր նօթա իլէ իճրասընը վատ իթտիկի մագսէտի հուսուլէ կէթիրմէկէ չալըշմագտա կէօսթէրտիկի սէպաթ բէք կիւզէլ պիր թէէսսիրի մուճիպ օլտու, պա խուսուս քի, մէզքիւր նօթա ահվալը միւշքիլէ արասընտա գալէմէ ալրմշ օլտուղունտան, տէրունէն քէմալի սրտգ իւզրէ դապուլ օլունմուշ վէ իճրասընա միւճէրրէտ սուրէթտէ գարար վէրիլմիշ պիր գարանամէի գաթիյէտէն զիեատ, տիկէր պիր նիյէթէ մէպնի վէ պաշգա պիր նէթիճէեէ վիճուտ վերմէք իչին թանզիմ օլունմուշ տիրլմաթճա պիր թէտպիր մագամընտա թուրթուլմագտա իտի։

Մէզքիւր նօթանընը բօլիթիգաճա հասրլ իլլէտիկի նէթիճէլէր, եանի Գարատաղ վէ Եունան հուտուտ մէսէլէլէրինին հալի շիւբհէսիզ քէնտի էհէմմիյեէթլէրինէ կէօրէ թէէսսիրի մուճիպ օլմուշ տուրլար։ Ֆագաթ պու թէէսսիր, ալէմի սարրաֆիեէտէ, տիւեունու ումումիյեէնին թէսվիեէսինին հուսուլէ կէթիրտիկի հիւսնիւ թէէսսիր իլէ թէնասիպ գօնուրա, սօնրաքինին թէէսսիրինտէն բէք տուն խուսուսի կէօրիւլիւր, հիւքիւմէթին տիւեունու Օսմանիեէնին թէսվիեէսինտէ կէօսթէրտիկի հիւանի նիյէթ բէք կիւզէլ պիր թէէսսիրի մուճիպ օլմուշ տուր։ Ալթը պիյիւք տէվլէթլէր թարաֆընտան պու խուսուս իչին հիչ թագեիդ իճրա օլունմամշ օլուպ, Պապը Ալի պու մէսէլէտէ քէնտի քէնտինէ հարաքէթ իլլէմիշ տիր։ Էվրօբանընն էֆքեարը սարրաֆիյէսինտէ թէպէտտիւլ հուսուլ իլլեեէն չէյ, սուրէթի թէսվիեէնին էվրօբա ասհապը թահվիլաթընը պագմագտա օլտուգլարը նօգթայը նաղար իլէ օլան էհէմմիյեէթի տէյիլ տիր. չունքի վագտա պունուն շիմտիքի հալլերտէ իճրասը միմքին օլան էն կիւզէլ թէտպիր իտուկի միհթէմէլ իսէ տէ, տաեինլէր իչին բէք տէ մէնֆաաթը տէյիլ տիր։ Մատատէթէն պու սուրէթի թէսվիեէ իլէ ասհապը թահվիլաթա վիրիլէն պիր միլիոն 750 պին սթէրլինի վերմէտէն հիչ պիր շէյ վիրմէմէք տահա լայի տիր, մանէն, էկէր մէպատիի տահա ուղաղա կէօթիւրիւլմէզսէ, պու թէսվիեէնին հիչ պիր ֆայիտէսի եօգ տուր. նասրլ քի, էկէր պիր տաէմ իչինտէ եաշամտեաճագ իսէ, խանէսինի թատիր իթմէք բէք իգթիդալը պիր շէյ տէյիլ տիր։ Ֆագաթ տալէն, Թիւրքիանընն պինասընտա պէօյէ միհիմմ պիր թատիր իճրա օլունմասը, հէր քէսէ, Թիւրքիալըարընն—Պերլին տհոնամէսինին արզուսի տէ պու օլտուղու կիպի—քէնտի վաթանլարընտա եաշամագ իսթէմէքտէ օլտուգլարը վէ մուհարէպէ իլէ խարապ օլմուշ պուլունանպինայի մէզքիւրէնին քէնտի խարապ հալլինտէ գալարագ, նիհաեէթ չիւրիւմէսինի իսթէմէյիպ, իլլա քէնտի վաթանլարընտա միւլքէրինին սահիպի օլմագ, վէ օնուն հաեաթընա ասլա խալել կէթիրմէմէք իսթէտիքլէրինի անլաթը։

Մէմլէքէթին ահվալը մալիյէսինէ պագարագ պու թէսվիյէ հատտի զաթինտէ բէք դարարը պիր շէյ տիր, չունքի մէմալիքի մահրուսէտէն պիր չօգ ինարարընն տիչարը չըգմասընը մուճիպ օլմագտա տըր քի, պու անճագ մանէվվի մէնաֆի իլէ գարշիլաշտիրըլմամշ, ֆագաթ իշթէ պու խուսուս տուր քի սուրէթի թէսվիյէնէ էվրօբանընն ալէմի սարրաֆիյէսինէ պիր էհէմմիյեէթի մախսուսէ վերմէքտէ տիր. չունքի էկէր Թիւրքիա քէնտինէ մատատէթէն զարարընը պիր շէյի մաննէն պիր ֆախտէլի հագբգի չըգարմագ իչին եաբար իսէ, էլպէթտէ քէնտի մէնաֆիի մանէվվիյէսինէ ճան վերմէք խուսուսընտա մատատէթէն ֆախտէյի մուճիպ օլան խուսուսաթընն իճրասընա տահա զիեատէ հազըր պուլունմագտա տըր. իշթէ պունտան, ալէմի սարրաֆիյէ, Թուրքիանընն քէնտի մալիյէճէ թէրագգըսընա զայրէթ իթմէք իսթէմէքտէ օլտուղունու, վէ քէնտիսինին մալի օլարագ բարաճա սերմաեէեէ մալիք օլմասընընտան, կէրէք ումուրու նաֆիյատա վէ կէրէք մէմլէքէթտէ հիւնէր ու սէնաաթընն թէրագգըսընը մուճիպ օլապիլէճէք, վէ իխրաճաթը թէզեիտ իլլէ, պունտան կէլէճէք բարատան տահապը թահվիլաթա վիրմէքտէ օլտուղու բարանընն աճբսընը չըգարաճագ սաեիր խուսուսաթտա էճնէպի սերմաեէլէրինի իտխալ իտէճէկինի անլամշ տը։

Պու զիւիւմ իլէ էվրօբա տէվլէրի սարրաֆիյէսինտէ, Թիւրքիաեա թէշէպպիւսաթը ճէտիտտէ իչին աչըգ պիր մէյտան նազարըյլա պագըլմագտա, վէ Թիւրքիանընն պունճա միւտատէթտէն պէրու իսթիդրաղ իթմէքտէն չէքինտիկի, վէ պիր տերէճէյ գատար նիզամը պիր բարա ուսուլի վաղ իլլէմէսի, ասհապը սերմայէ վէ մէսալիհի, Թիւրքիաեա թէվէճճիւհ իլէ պագմագա մէպուր իլլէմէքտէ տիր։ Տիմէք տիր քի Պապը Ալինին էլինտէ շիմտի բէք կիւզէլ պիր ֆուրսաթ պուլունմագտա օլուպ, պունտան պիր տագըգա էվվէլ իսթիֆատէ իլլէմէսի բէք իգթիզալը տըր։ Հէր շէյին պօրսատա ֆիեաթը թէպտիլ օլապիլիր, վէ հէր վագբթ պիր տեեիլտիր, պու կիւն գէյմէթի օլան շէյ, եարընն պիթիւն պիթիւնէ իթիպարտան տիւշէր, հէր քէս քէնտի մէնֆաաթընը արար, վէ ինսան թապիթը միւտատէթի էօմրտէ զուհուր իտէկէլէն քեաֆֆէյի վուգուաթտան միւթէէսսիր օլապիլիր։ Շիմտիլիք էվրօբանընն թէվէճճիւհի Թիւրքիաեա տօղրու տէօնմիւշտիր, վէ պու թէվէճճիւհ սաեէսինտէ բէք չօգ շէյլէր եաբբլապիլիր. էկէր պունտան սիւրիւնմէեէրէք իսթիֆատէ իտիլիր իսէ, Թիւրքիա տայիմի սուրէթտէ քէնտի գուվվէթինի վէ սէատէթինի թէէմին իտէպիլիր։

Ֆագաթ պու թէվէճճիւհէ հէր վագբթ էլէ կէչէրիլէպիլիր պիր շէյ կիպի պագըլմամալը տըր, պու իսթիֆատէսի հէբսինտէն զիեատէ միւմքին սաբլ վագթինտէ զուհուր իլլէմիշ պիր պահթ տըր։ Պինաէն ալէյհ էլտէն չըգմասան պու պահթտան իսթիֆատէ օլունմալը տըր։ Թիւրքիա պունտան եա քէնտի մէնֆաաթընը չըգարըպ, իչինի հիւանի ճէրէեանա գօեաճագ, եա պու պահթը պիթիւն պիթիւնէ վէ տէօնմէզ սուրէթտէ զայպ իլլեեէճէք տիր։

(Լէվոն Հէրալ)

ՆԷՎԻՑԷ

Վուա նամ Բաւս զագէթասընէն պէեանընա կէօրէ, Սէն-Բէթերսպուրկ էհալիսինին սաեբսը 861,920 քիշիտէն իպարէթ օլուպ, պունուն իւզէրինէ շէհրը մէզբիւրուն գուրպինտէ պուլունան տէօրթ վարընշաբը էհալիսի տէ զամմ օլունուր իսէ, էհալինին սաեբսը 927,467 քիշիյէ պալիշ օլուր քի, պունարտան 513,120 սի էրքէք, վէ 414,347 սի գատընն տըրըլար։ Շէհրի մէզքիւրտէ պուլունան խանէլէրին սաեբսը 21,115 օլուպ, պունլար իչինտէ այրը այրը ֆամիլեալար իգամէթ իթմէքտէ պուլունան 131,095 տայիրէեէ թագսիմ օլունմուշլար տը։ Շէհրը մէզքիւրտէ 645 մէքթէպ, 92 քիթապճը, 74 էճզախանէ վէ 2379 մէյխանէ վար տը։

1869 տա Բէթէրսպուրկտա 667,207 էհալի, վէ 86,940 տայիրէեէ թագսիմ օլունմուշ 20,350 եվ վար իտի։

—

Պու տէֆա Ֆրանսանընն Մօնլիսօն շէհրի խասթախանէսինտէ զաեէթ երի վէ շիշման պիր ատամ վէֆաթ իլլէմիշ տիր։ Մէրգումանն իչինէ գօնուլաճաղը թապութու եարմագ իչին 48 արշին թահթա գուլանըլմըշ, վէ քէնտինի թապութա գոյապիլմէք իչին տախի սէքիզ քիշիյէ իհթիեաճ կէօրիւմիւշ տիր։

Մէրգում 850 քիլօկրամ աղը օլուպ, քիլիսէեէ նագի զայրը միւմքին օլտուղունտան, բահմէթ տուալարը խասթախանէտէ օգունմուշ տուր։

—

ԱՖՐԻԳԱ.

—

Զէնկին պիր ինկիլիզ պիր միսիոնէր շիրքէթինէ Աֆրիգատա վագի Նիանզա նամ կէօլտէն Թանկանեիգա կէօլիւնէ գատար պիր շօսէ եօլու ինչասը իչին միգատարը քեաֆի ագչէ վերմէյի վատ իթմիշտիր։ Պու եօլ 200 միլ ուզագլըգտա օլաճագ տը։ Տիկէր պիր ինկիլիզ ենինէ օլ շիրքէթէ Թանկանեիգա կէօլիւնատէ իշլէմէք իչին պիր վաբօր վիրմէյի թէահհիւտ իթմիշ տիր։ Պատէմա մէզքիւր եօլ վէ վաբօր վասլթասըյէ վէ Շիրէ վէ Զամպէզի նէհրլէրի Թարիգիյէ մերքէզի Աֆրիգաեա կիթմէք եվվէլքինէ նիսպէթէն տահա գօլայ օլաճագ տը։

Գօնկօ նէհրի սէվահիլինէ միսիօնէր կէօնտէրիմիշ օլան շիրքէթէ տիկէր պիր վաբօր վերիլմիշտիր։ Վաբօր նէհրին աղզընտան 140 միլ եօգարը կիտէպիլիր։ Օրատա եէքտիկէրի արգասը սըրա թապրիպէն 50 միլ եէրտէ շէլալէլէր վար տը։ Վաբօր մէզքիւր շէլալէլէրէ վարարգտա պիր գաչ բարչաեա այրըտըԼԷպ շէլալէլէրի կէչէնէտէք գարատան կէօթիւրիւլէճէք, վէ սօնրա վաբօրուն այրըմշ օլան գըսմլարը պիր եէրէ կէթիրիլէրէք վաբօր եէնիտէն նէհրէ էնտիրիլէճէք։ Վաբօր շէլալէլէրտէն էօթէտ Գօնկօ նէհրինտէ Աֆրիգանընն մերքէզինէ տօղրու 1000 միլ եէր կիտէպիլիր։ Պէօյլէճէ շարգատան վէ զարպատան Աֆրիգաեա կիրէն միսիօնէրլէր նիհայէթ օրթա եէրտէ պիրլէշէճէք բէլիր։ Ինճիլի Աֆրիգաեա կէօթիւրէնլէրտէն չօգլար էօրմիւշլէր տիր. լաքին օնլարընն եէրինէ եէնի միսիօնէրլէր կէօնտէրիլմիշ օլուպ, շիմտի թագրիպէն 200 միսիօնէր օլ մէմլէքէթին էհալիսինի թէնվիր իթմէյէ չալըշըեօրլար։ Ըմթէղա նամ հիւքմատար Ուկանատա էհալիսինի թալիմ ու թէրպիյէ իթմէք իչին եագընլարտա միսիօնէրլէրէ բուխսաթ վերմիշ տիր։ Ամերիդան Գօրտ շիրքէթի թարաֆընտան Աֆրիկանընն շարգ վէ զարպ թարաֆլարընա կէօնտէրիլմիշ օլան իքի պէօյիւք միսիօնէրլէր մահալի մագսէտէ վասըլ օլմուշլար տը։ Պիհէ տիեարընտա պուլունան միսիօնէրլէր իլէ չալըշմագ իչին եագընլարտա զէվճէլէրլէյէ պէրաղէր տահա իքի միսիօնէր օլ տիեարա կիթմիշլէր տիր։ Պու պիրինճի տէֆա տըր քի օլ տիեարա պէեաղ գարըլար կիտիեօրլար։

(Ա.-Եդոբէդ)

ԹԱՏՐՈՆ ՕՍՄԱՆԵԱՆ

Ի ՇԱՀԶԱՏԷ ՊԱՇԻ ՎԷԶՆԷՃԻԼԷՐ

1882 Փետրուար 24 ՉՈՐԵՔՇԱԲԹԻ

գիշեր ժամ ճիշտ 2 1/2 ին

—

ԵՐԵԿՈՅԹ

ՀԱՑ ԴԵՐԱՍԱՆԱԿԱՆ ԽՄԲԻՆ

Ա.-ՋՆՈՐԴՈՒԹԵԱՄԲ Պ. Տ. Դ-ԼԷՏՅԷՆԱՆ

—

ԱՐՏԱՔՈՅ ԿԱՐԳԻ ՓԱՌԱՒՈՐ ԵՐԵԿՈՅԹ

Ի ՆՊԱՍՏ

ԽԻԶԱՆՈՒ ՈՒՍՈՒՄ. ԸՆԿ.

—

ԶԱՂԱՑՊԱՆԻՆ ԱՂՋԻԿԸ

Քնարերգական կատակերգատր երգախառն և պարախառնի հինգ արարուած և ի մի պատկեր

Հեղինակութիւն եւ երաժշտութիւն Սրապիոն էֆ. Մանասեանի

—

ՀԱՄԵՍՏՈՒԹՆԱՆ ՎԱՐՁԱՏՐՈՒԹԻՒՆԸ

Ծաղրաշարժ զաւէշտ մէկ արարուած

—

Երաժշտապետ ՌՕՄԱՆՕՑԻ ա-ռաջնորդութեամբ Իտալացի ընտիր նուագածուաց խումբը արարուածներու միջոցին նաև հատընտիր կտորներ պիտի նուագեն։

Ուսումնասիրաց Ընկերութիւնը, հինգ տարիներէ ի վեր Հայ մանկտւոյն լոյս տալու համար, անդուլ և անվհատ կը գործէ և յաջողած է ցարդ հինգ վարժարաններու տեր լինիլ Խիզան գաւառի մէջ՝ Նորհիւ իւր Մեծայարգ բաճանորդաց և նուիրատուաց։ Ընկերութիւնս իրաւունք ունի կարծելու թէ իւր ջանքերն մեծարգոյ ազգայնոց քաջալերութեանն պիտի արժանանան այսներկայացման առթիւ, և այնու պիտի կարենայ իւր գործողութեանց շրջանակն առաւել ևս ընդարձակել այն վայրերու մէջ որ տգիտութեան արդիւնքն եղող թշուառութեան ներքև չարաչար կը հեծեն տիւ և գիշեր։ Հարկ չկայ ըսել թէ խաղին, ինչպէս նաև դերասանական ու երաժշտական խմբոց ընտրութեանը և ներկայացման շքեղութեանը համար երբէք ջանք և աշխատութիւն չէ խնայուած։

—

Տոմակները այսօրուընէ կը վաճառին հետեւեալ տեղերը.

Մէրճան փողոց Վ. Ե. Մարգարեանի գրատունը թիւ 57.

Նուրի Օսմանիէ Զարշը գաբուսի ֆէսճի Ցակոբ աղա Դալբագճեանի խանութը.

Սուլթան Պայազիտ Միւրէքքէպճիլէր Սափրիչ Սարգիս աղայի խանութը և ներկայացման օրը թատրոնին կիՇէն։

ԻԼԱՆԱԹ

—

ԷՎԳԱՖԸ ՀԻՒՄԱԵՈՒՆ

Էվգաֆը Հիւմայուն Մահիւլաթ տարէսինտէ պէհէր կիւն միւգայէտէլէրի իճրա օլունմագտա օլան աթիիւղ զիքր մահիւլաթընն, իչպու 1297 սէնէսի շուպաթընն 1 ինճի բազար իրթէսի կիւնիւն տէկին մահիւլաթ տայրէսիյէ իտարէ մէճիրինէ կէլմէլէրի իչ տէֆա իլան գէլընմըշ իտի, շէհրը մէզքիւրին էրիկրմի իքինճի բազար իրթէսի կիւնիւնէ տէկին մահիւլաթ տայրէսիյէ իտարէ մէճիրինէ կէլմէլէրի իչ տէֆա իլան գէլընմըշ իտի, ինչպէս նաև դերասանական ու երաժշտական խմբոց ընտրութեանը և ներկայացման շքեղութեանը համար երբէք ջանք և աշխատութիւն չէ խնայուած։

—

Տոմակները այսօրուընէ կը վաճառին հետեւեալ տեղերը.

Մէրճան փողոց Վ. Ե. Մարգարեանի գրատունը թիւ 57.

Նուրի Օսմանիէ Զարշը գաբուսի ֆէսճի Ցակոբ աղա Դալբագճեանի խանութը.

Սուլթան Պայազիտ Միւրէքքէպճիլէր Սափրիչ Սարգիս աղայի խանութը և ներկայացման օրը թատրոնին կիՇէն։

ԻԼԱՆԱԹ

—

ԷՎԳԱՖԸ ՀԻՒՄԱԵՈՒՆ

Էվգաֆը Հիւմայուն Մահիւլաթ տարէսինտէ պէհէր կիւն միւգայէտէլէրի իճրա օլունմագտա օլան աթիիւղ զիքր մահիւլաթընն, իչպու 1297 սէնէսի շուպաթընն 1 ինճի բազար իրթէսի կիւնիւնէ տէկին մահիւլաթ տայրէսիյէ իտարէ մէճիրինէ կէլմէլէրի իչ տէֆա իլան գէլընմըշ իտի, շէհրը մէզքիւրին էրիկրմի իքինճի բազար իրթէսի կիւնիւնէ տէկին մահիւլաթ տայրէսիյէ իտարէ մէճիրինէ կէլմէլէրի իչ տէֆա իլան գէլընմըշ իտի, ինչպէս նաև դերասանական ու երաժշտական խմբոց ընտրութեանը և ներկայացման շքեղութեանը համար երբէք ջանք և աշխատութիւն չէ խնայուած։

---

(1) Ճիսմիլէրին պաշարընտա իւր հիզատա պուլունան բաղդամար մահիւլաթընն նիւմէրօլարընը, վէ իքինճի հիզատաքիլէր լիրաի Օսմանի 100 դուրուշտան օլարագ գըյմէթը մուխամմէնլէրինի պիտիրմէքտէ տիրլէր։

դուրպինտէ Պէյհիկէզ մահալլէսինտէ Մէհմէտ աղա ճատտէսինտէ Թէրպիէն վէ Թախմինէն եէթմիշ զիրա պիր դըթա արսասըն նըսֆ հիսսէսի։

. . , . . 15,000, Տար-իւս-Սաատէ աղասը էսպագ Պէշիր աղա վագֆընտան Յարբեար դարիւսինտէ Պէյիւ-քէրէ ճատտէսինտէ քեսին Թարաֆէյնի Մ. Ֆիլորի պաղչէսի վէ պիր Թարաֆը էրմէնի քիլիսէսի գաբուսու վէ տիկէր Թարաֆը եօլ իլէ մահտուտ պէր մուհիպը մէսահէ ատրթ եիւզ օթուզ տէրթ զիրա պիր դըթա արսա։

. . 15 . . 5500, Ֆոթմա Սուլթան վէ Ղազի Իպրահիմ բաշա վագֆընտան Գասըմ բաշատա ճամի քէպիր մահալլէսինտէ ճամի քէպիր սօգաղընտա Թէրպիէն ալթմըշ զիրա արսատա մէպնի ֆէվգինտէ պիր օտալը միշթէմիլ շէհրի ալթմըշ ղրշ քիրալը միւք մա կէտիք ախշապ պիր պապ պէրպէր տիւքքեանընընը նըսֆ հիսսէսի։

. . 17 . . 5000, Հարէմէյն կէտիքեաթընտան Գասըմ բաշատա ճամի քէպիր մահալլէսինտէ Զիվիճի սօգաղընտա Թէրպիէն 80 զրրա արսատա մէպնի ֆէվգինտէ 2 օտալը միշթէմիլ շէհրի 100 ղրշ քիրալը քեարկիր 1 պապ քէօմիւրֆիւ մաղազաը կէտիյինին բուպ հիսսէսի։

. . 83 վէ 85 . . 5500, Պուտագ Մէհմէտ աղա վէ Իսմայիլ էֆէնտի վագֆընտան Գօճա Մուսթաֆա բաշատա Սրապաձը-Պայապիտ մահալլէսինտէ Սիլիվրի գաբուսու ճատտէսինտէ Թէրպիէն 400 զիրա արսատա մէպնի 8 օտա վէ 2 սուֆա վէ 2 գայլա վէ 1000 զրրա պաղչէյի միշթէմիլ ախշապ 1 պապ մէնդիլ վէ Թահթընտա տիւքքեանընընբուպ հիսսէսի։

. . 2 . . 6250, Պէրէքէթզատէ Էլհաճճ Ահմէտ. Մեսճիտի շերիֆի վագֆընտան Գալաթատա Պէրէքէթզատէ մահալլէսինտէ Հաճի Ալի սօգաղընտա Թէրպիէն 60 զրրա արսատա մէպնի ֆէվգինտէ 1 օտա վէ շէհրի 150 ղրշ քիրալը միւթէշամմիլ քեարկիր պիր պապ մէյքէտէճի տիւքքեանընընը բուպ հիսսէսի։

. . 16 վէ 18 . . 500, Գօճա Մուսթաֆա բաշա վէ Հարէմէյն կէտիքեաթընտան Ա.յվանսէրայ գաբուսու գուրպինտէ Ա.թիգ Մուսթաֆա բաշա մահալլէսինտէ Պօսթան սօգաղընտա Թէրպիէն 100 զիրա արսատա մէպնի ֆէվգինտէ 2 օտա վէ պիրբմայի միշթէմիլ միւհէտիմ ախշապ պիր պապ Թուրջուճու տիւքքեանը կէտիյինին նըսֆ հիսսէսի։

. . 41 . . 2000, Սուլթան Մէհմէտ խան վագֆընտան Շեհզատէ պաշը գուրպինտէ Ֆէվգիյէ մահալլէսինտէ Ուսթուբաճըլար սօգաղընտա Թէրպիէն 60 զիրա արսատա մէպնի շէհրի 60 ղրշ քիրալը ախշապ միւք մա կէտիք պիր պապ գահվէ տիւքքեանընընը սիւլիւս հիսսէսի։

. . 41 . . 1334, Էվզաֆ կէտիքեաթընտան Սիւլէյմանիէէտ Թիրագի շարշըսը ճաատէսինտէ Թէրպիէն եիկիմի պէշ զիրա արսատա մէպնի շէհրի գըրդ ղրշ քիրալը քեարկիր պիր պապ սուճու տիւքքեանը կէտիյինին սիւլիւս հիսսէսի։

. . 23 . . 1750, Հաբամի Ահմէտ բաշա վագֆընտան Ֆէնէրտէ Սապտի Սուպաշը մահալլէսինտէ Քիրէճխանէ սօգաղընտա Թէրպիէն էլի զիրա պիր գըթա մէնդիլ արսասը։

. . 109 . . 2533, Թավաշի Սիւլէյման վէ Սապրի Մէհմէտ էֆէնտի վագֆընտան Գումգաբուտա Թավաշի Հասան աղա մահալլէսինտէ Քիւչիւք-Տէնիզ սօգաղընտա Թէրպիէն իքի եիւզ պէշ զիրա պիր գըթա մէնդիլ արսասընընը սիւլիւս հիսսէսի։

. . 20 վէ 18 . . 03,600, Պէյտէի միւզաեէտէսի 7000, Սուլթան Պաեազիտ խանը Վէյլի վագֆընտան Պէյօղլընտա Թաթավատա Եունճու Խրիսթօ սօգաղընտա Թէրպիէն 200 զիրա արսատա մէպնի իւչ օտա վէ իքի սուճա վէ պիր մահ վէ եէտի եիւզ զիրա պաղչէյի միշթէմիլ վէ չէհրի ալթմըշ ղրշ քիրալը ախշապ պիր պապ մէնդիլ իլէ պաղչէյին պիւթիւնիւ։

. . 12 . . 5000 պէտէլի միւզայեէտ 2500, Լալա Հիւսէյին բաշա վագֆընտան Գումգաբուտա Նէճանճը մահալլէսինտէ Հավուզլու օտալարը սօգաղընտա Թէրպիէն եէթմիշ զիրա արսատա մէպնի իքի օտայը միշթէմիլ ախշապ պիր պապ մէնդիլ։

. . 24 . . 2500, Մէրգում Իլեաս նամ սահիպ իւլ խայրըն Էյրի-Գաբու գուրպինտէ Սվէզ պէյ մահալլէսինտէ Էյրի-Գաբու ճատտէսինտէ Թէրպիէն եէթմիշ զիրա արսատա մէպնի շէհրի գըրդ ղրշ քիրալը պիր պապ սալաշ Թուրջուճու էլհամ քեսմիւրճիւ մաղազասընընը նըսֆ հիսսէսի։

. . 8 . . 850, Նէսլըշահ Սուլթան վագֆընտան Էյտրէ-Գաբուսու գուրպինտէ Նէսլըշահ Սուլթան մահալլէսինտէ Պօսթան սօգաղընտա Թէրպիէն եէթմիշ զիրա արսատա մէպնի իքի օտա վէ պիր սուճա վէ եիւզ էլի զիրա պաղչէի միշթէմիլ ախշապ պիր պապ մէնդիլինն նըսֆ հիսսէսի։

. . . . 7200, Մէհմէտ Ալի բաշա վագֆընտան Պէշիկթաշտա Եէնի մահալլէ ճիվարընտա Եըլդըզ ճատտէսինտէ Ահմէտ պէյ գազինօսու միւթէսարրըֆը Թարաֆընտան թէճամուզ օլունան պէրմուճիպը խարիթա եիւզ եիկիրմի զիրա պիր գըթա պաղչէ մահալի։

. . 1 վէ 3 վէ 5 . . 1400, Ճիղալի զատէ մէրհում Իբրահիմ բաշա վագֆընտան Մահմուտ բաշատա Սիւրուրի մահալլէսինտէ Մօլա Թաշը սօգաղընտա տէրուինտէ 5 պրիմա վէ 1 մախզէնի միշթէմիլ Թէրպիէն վէ Թախմինէն 350 զիրա 1 գըթա արանընը 25 սէհիմ իքիպարըյա 1 հիսսէ վէ 1 բուլ սէհիմի։

. . 5 . . 500, Աեասօֆիաի քէպիր վագֆընտան Խոթապ գաբուսընտա Ախի Զէլէպի մահալլէսինտէ Սօղանճըար սօգաղընտա 1 պապ եումուրթաճը տիւքքեանը վէրասընտա տիւքքեանա մախլութ 6 զրրա արսաի խալիէնին 2 զիրա մահալի։

. . 5 . . 750 Հարէմէյն կէտիկեաթընտան Զարշուի Քէպիրտէ Մէրճան աղա մահալլէսինտէ Մէրճան աղա խանը տէրուինտէ ֆէվգանի Թէրպիէն 20 զիրա 1 զրթա միւհթէրէգ օտա մահալինին նըսֆ հիսսէսի։

. . 1 . . 50, Տէֆթէրտարը էսպագ Սպիրս Սելիմ էֆէնտի վագֆընտան Տիվան եօլունտա աթիգ Ալի բաշա մահալլէսինտէ Թավուզ բազարը ճատտէսինտէ շէհրի պէշ ղրշ քիրալը պիր պապ պաղգալ տիւքքեանը միւլքինին նըսֆ հիսսէսի։

. . 48 . . 6667, Քէօրբիւլիւ Մէհմէտ բաշա վագֆընտան Տիվան եօլունտա Ա.թիգ Ալի բաշա մահալլէսինտէ Վէզիր խանը տերուինտէ իչ գաթատա Թահթանի Թէրպիէն 80 զրրա արսատա մէպնի պիր քէօմիւրլիյի միշթէմիլ քեարկիր պիր պապ օտա վէ պօտրումուն սիրսան հիսսէսի։

. . 102 . . 2900, Էլհաճճ Տէմիր Մէսճիտ շերիֆի վագֆընտան Դանթարճըլարտա Սարը Տէմիր մահալլէսինտէ Գըլալէ չէշմէսի ճատտէսինտէ Թէրպիէն 80 զրրա արսատա մէպնի շէհրի 80 ղրշ քիրալը ախշապ պիր պապ գահվէ տիւքքեանընընը բուպ հիսսէսի։

. . 39 . . 12,000, Վալիտէ Սուլթան վէ հարէմէյն կէտիքեաթընտան Ալաճա Համամ գուրպինտէ Զէէպի օղլու Ա. լաէտտին մահալլէսինտէ Մըսրը չարշըսը տէրուինտէ Թէրպիէն 20 զիրա արսատա մէպնի շէհրի եիւզ ղրշ քիրալը քեարկիր պիր պապ ագթար տիւքքեանը միւլք մա կէտիյինին պիւթիւնիւ։

. . 165 . . 16009, Տէֆթէրտար Եուսուֆ Զիյա էֆէնտի վագֆընտան Գուտը Գարիյէսինտէ Օսման աղա մահալլէսինտէ Սէօյիւտլիւ Զէմմէ ճատտէսինտէ Թէրպիէն 80 զիրա արսատա մէպնի 5 օտա վէ 3 սուֆա վէ պիր գույու վէ պիր ախըը վէ Թահթընտա Թահթապօշը միշթէմիլ շէհրի եիւզ էսի ղրշ քիրալը ախշապ պիր պապ մէնդիլ։

. . 7 . . 914, Նէֆսը հարէմէյն իւշ Շերիֆէյն վագֆընտան Ստամա Թօմրուգ գուրպինտէ Քէֆէվի մահալլէսինտէ Թաշճը սօգաղընտա պէր մուճիպը խարիթա 80 զրրա արսատա մէպնի 5 օտա վէ պիր սուճա վէ պիր գույու վէ 114 զիրա պաղչէյի միշթէմիլ պիր պապ մէնդիլին 12 հիսսէտէն պիր հիսսէսի։

. . 6 . . 35,000, Խաղիճէտար պաշը Սիւլէյման աղա վագֆընտան Պէշիքթաշտա Ճիհանիսմա սօգաղընտա Թէրպիէն 120 զիրա արսատա մէպնի 5 օտա վէ 2 սուճա վէ 1 գուեու վէ 59 զիրա պաղչէյի միշթէմիլ քեարկիր պիր պապ մէնդիլ։

. . 105 . . 25,000, Հարէմէյն վագֆընտան Իսկիտարտա Թօլիար Համզա մահալլէսինտէ Սէլամի էֆէնտի սօգաղընտա Թէրպիէն 150 զիրա արսատա մէպնի 5 օտա վէ 1 սուճա վէ 1 գուեու մէ 500 զրրա պաղչէյի միշթէմիլ ախշապ պիր պապ մէնդիլ։

. . 9 . . 1500, Ահչէ խաթուն վագֆընտան Գրսբգը գարիյէսինտէ Պուրկուրլու ճատտէսինտէ 150 զրրա պիր գըթա արսա։

Երզրում վիլայէթի տախիլինտէ Հէլբեարի սանճաղընտա Ճուլամէրկ գազասընտա Հէվիճ Նահիեէսինտէ քեսեին, մուգատտէմտիմալ օլունարագ, ախիրէն թէրբ վէ թահթիլ գելընմըշ օլան զէրնիխ մատէնինին հասըլաթը վագֆասընտան եիւզտէ պէշ լուսուս նէսպիեէ այնէն վէ եախսա ըէյճէ, վագթա թէվֆիգ էն ինա գելընմագ, վէ մատէնը մէզքիւրիւն իմալի իչին թահսիս օլունանճա պրագինին պէհէր տէօնիւմիւ իչին պիր բարատան ինճապ իտէն ըէսմը մուգաբրերինի, լիրայի օսմանի եիւզ ղուրուշա օլարագ, ճանիպը մէրիհատէ ինա իհմէք, վէ պունատան պաղշա պէտէլը մագթու օլարագ, սէնէվի էլլի եէտի ատէտ լիրայի օսմանի վիրիմէք չարթը վէ շէքսիթը սայիրէ, վէ տօղսան տօղուզ սէնէ միւատէթի իմթիեազի իլէ մատէնը մէզքիւրիւն տէրիհատէսինտէ թալիպ զուհուր իթմիշ խատուկինտէն, վէ թարիխի ելանտէն ինթիպարէն ալթմըշ պիր կիւնէ զատաբ զարարը գահիսի վիրիլէճէկինտէն, պէտէլի մագթու մէզքիւրէ զամմ իլէ, մատէնի մէզքիւրիւն տէրէճանսինէ թալիպ զատաբ ինթիպարէն ինա մահէ զատաբ ատրիսատէթատ օսման վէ մատէն մէճլիսինէ, վէ մահէլլինտէ մէրքէզի վիլայեէթէ միրաճատ էյլէմէլերի իրան օլունուր։

97 Շուպաթ 20

Կիւմիշ Հաճի քէօյիւ մատէնի հասբլաթընտան եիկիրմի տէօրթ պին քիլուսուր տիրհէմ սիմը խալիսին պիլ միզամատ ֆիրուխթի մուգարրէր օլտուղունատան, վէ շէհրի շուպաթը բումինին եիկիրմի պէշին. ճի կիւնիւ սաաթ տօգուզատա գարարը գաթիսի վիրիլէճէկինտէն, մէզքիւր սիմին իշթիրասընա թալիպ օլանլարընն եէվմը մէզքիւրի տէկին, մաշիհէ խաղինէսինտէ օրմանն վէ մատէն մէճլիսինտէ միրաճատ էյ լէմէլերի։

Շուպաթ 18—97 4—3

ՇԻՖԱ ԻԼԷ ՊԱՀԱՐՏԱ

WILHELM'S

ՎԻԼՀԷԼՄ

ԱՌԲԻԵՐԲԵՐԷ ԱՌԲԵՐԷ-ՄԱՐԷ

ԳԱՆԼ ԹԷՄԻԶԼԷՑԻՃԻ

Զ Ա Ց

ՖՐԱՆՑ ՎԻԼՀԷԼՄԻՆ

Թ Է Բ Թ Ի Պ Ի

Նայն Բիբլիոթէ Եճշմէճ պաշը

Մէզքիւր Զայ, Նիքրիս իլէթինէ, օյնագ եէրլերի սըզըլարընա, չճուռգլարընն տիզէրճէ վէ աեագլարճա զայիֆիլքէրինէ, էսկի սանճըլարա, տայիմա թէշէննիշ իթմէքճէ օլան եարալարա, զըզըլ, զըզամրդ, վէ չիէք նէվինտէն օլան, վէ ֆամիլեատան ալընմըշ պուլունան խասթալըգլարա, վէ եիւզէ վէ վիճուտտա հասըլ օլան սիվիլէք, չիպան, վէ թէմրէյի նէվինտէն օլան իլէթլերէ, ֆրէնկիյէ տայիր մարալարա, վէ գարաճիյէր հասթալըգլարընա, մաեասըլա, սարբըլըղա, վէ տայիմ օլան էթ, վէ սինիր, վէ օյնագ, վէ քէմիք իլէթլերինէ, վէ միտէ ֆէսատլարընա, վէ իտարա տայիր իլէթլերէ, վէ պէլ կէվշէքլիկինէ, գասընճա վէ երքէքճէ զայիֆիլքէրէ, պուզաղ իւֆիւնէթինէ, վէ էմրազը սայիրէյէ գարը իսթիմալ օլունուր բէք չիֆատար պիր մուալիճէ օլուղ, շաեանը իթիպար չէհատէթնամէլերը իլէտ թասդիգ գելընմըշ տը քի, արզու իտէն զաթլարա, մէզքիւր չէհատէթնամէլերտէն մէճճանէն վիրիլիր։

Մէզքիւր Զայտան, հէր բաքէթտէ սէքիզեր քեաղըտ պուլունմագտա օլուղ, վէ բաքէթի գելմէմի իսկ 2½ ֆրանգ տը։

Մէզքիւր Զայըն Թագլիտէրինէն անրաշելմասը իչին իւզերլէրինտէ պուլունան, վէ իսթիմալի ճայիզ կէօրիւլէն մէմալիքէրտէն իթա պույրուլմուշ օլան մարգալարա, տիգգաթ օլունմագլըգ իգթիզա իտէր։

Մէզքիւր Զայ, Խութանպօլտա, Եէնի-ճամի ճատտէսինտէ վագը 33 վէ 35 վէ 37 նիմէրօլար իլէ միւրագգամ Տէլլա Սիւտա էճախանէսինտէ պուլունմագտա։

ՇԻՖԱ ՍՕՆ ՊԱՀԱՐՏԱ

Լսարաբը Փարիսէն վէ Թուճճան Գըզլարտան, Գալաթգճըլար պաշը խարիճինտէ, Էսիրնէյի Գէորդ ազանին թիբիթիճիճի տիւքքեանընընտա տախի սաթըլմագ տատրը։

ՍԲՕՆԷՔ

Պէյօղլուճտա տօղրու եօլտա, Գալաթա սէրայ գարշըսընտա, Սբօնէք Նամըյտա էճօրվ թիւար օլան մաղազա միւթէպէր էհալիյէ վէ քէնտի միւշթէրիլերինէ իլան խէր քի, կէրեք սանարգ իլէ կէրեք ալէ ֆաբրիգա ֆիլեաթընա թրատա շարաբը ֆիրուխթ իթմէքտէ տիր։

ՏՕԳԹՕՐ

ՃԷԼԱԼԵՍԱՆ ԷՖԷՆԴԻ

Տօգթէօրաւ միւմալէյհ, եաւրընբզ ֆրէնկի իլէթի, վէ պէլ սօուղլուղու, վէ ումում ալաթը թէճնասիլյէնէ (Ծննդական դարձարանք), վէ իարար եօլարընա տայիր խաղթալըգլարա տիւշար օլանլարընը, էմրի թէճաավիլերինէ պագմագտա տրը։

Տօգթօր Ճէլալէսան էֆէնտի տապրգը վէճճ իւղրէ, հէր կիւն սաաթ 4տէն 10ա գատար, Պաղչէ-գարբուսունտա, Համիտիյէ թիւրպէսի սբրասընտա, Սինապթիրպէսի Վիչէն էֆէնտինին իրի Դաեան Վիչէն էֆէնտինին իրի Դաբրոիլոն թէմամիյէ օրան 32 նիմէրօլու էճզախանէսինտէ խասթալար գապուլ իթմիկի կիպի, բազար կիւնէրի տախի, Պէյօղլուտա, Աղա ճամիսինտէ, Սաղըլ-ադաճը ճատտէսինտէ, 27 նիմէրօլու քէնտի խանէսինտէ, քէզալիք մէրիզանը գապուլ իյլէմէ քտէ տիր։

ԿՐԹԱՐԱՆ

Պոլսոյ Ազգային Դպրոցական Ընդհանրական Գրադարան

ՊՕՐԱԳՐԻՉ

ՎԱՀԱՆ ԹԷԼԼԱԼԵԱՆ

ԿՐԹԱՐԱՆ

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ԳԵՂԱԳՐՈՒԹԵԱՆ

Բօրբնեաց

ՓՈՐԱԳՐԻՉ ՎԱՀԱՆ ԹԷԼԼԱԼԵԱՆ

ՎԱԽԵՐԱՑԵԱԼ

Ի ԿՐԹԱԿԱՆ ՏԵՍՉՈՒԹԵՆԷ ԱԶԳ. ԿԵԴՐ. ՎԱՐՉՈՒԹԵԱՆ

ԵՒ ՀՐԱՄԱՆԱԻ

ԺՈՂՈՎՈՅ ՊԱՇՏՕՆԵԷՆ ՀԱՍԱՐԱԿԱՅ ԿՐԹՈՒԹԵԱՆ

Սոյն գեղագրութիւնը նորս մասերէ բաղկացեալ է։

Շեղագիր, Նրբագիր, բոլորագիր և կօթագիր. այժմ շեղագրի մասը կը հրատարակուի որ վեց դասերէ կամ տետրակէն պրտի բաղկանայ։ Ա. վարժութիւն տառերու. —Բ. միավանկ բառեր. —Գ. բազմավանկ բառեր. —Դ. պարբերութիւններ. —Ե. դիմագիր և թուանշաններ. —Զ. գլխագրով սկըսեալ բառեր։

Կեդրոնատեղին է փորագրիչ Վ. Թէլլալեանի գործարանը Կ. Պոլիս Ուզուն չարշը 376 և ամէն գրավաճառաց և թղթավաճառաց քով։

Սոյն աշխատութիւնը ինչպէս շատերն ալ կը վկայեն մինչև հիմա գտնուածներէն՝ դրութեամբ ամենէն լաւն, գնով ամենէն աժան, և կրկին նպատակաւն ալ գովելի և արդիւնաւոր է. վասն զի սոյն գործին համար մասնաւոր տառեր փորագրուած և ձուլուած ըլլալով, բնականաբար նորա տպագրութիւնն ալ աժան և Հայ մանկուտին դիւրամատչելի ըլլալէն ի զատ, ի մասնաւորի կը նպաստէ նաև Հայ մամլոյն, որոյ տպագրական շարքին մէջ մինչև հիմա չի գտնուելով գեղագրական զարդաձև տառեր, սոյն տեսակ գործերն վիմագրութեան տրուելով շատ սուղ կեղնէին. հետևաբար դիտելի է որ Հայ արուեստասէրն՝ փոքրիկ գասատետրի մը առթիւ պիտի լրացնէ միայն թէ՝ չի պարտաւորի կասեցնել իւր աշխատութիւնը։

ԻԽԹԱՐ

Բրայէթլու էհալիյէ իխթար օլունուր քի, ՏՕԳԹԷՕՐ ՏԸ ԺՕՆԿՈՒԻՆ ԱՍԸԼ ԽԱԼԻՍ ՄՕՐԻՆԱ ՊԱԼԸԳ ԵԱՂԸ պունտան պէօյլէ, եարըմշար Ինկիլիզ բինթօսու մըգտարընտա օլտուղու հալտէ, չիչէլէր իչինտէ օլարագ սաթըլմագտա տրը։

Պիրէր չէյրէք բինթօ օլարագ սաթըլմագտա օլանլարը Թագլիտի եարըլտը կէօրիւլմիւշ օլտուղունտան, թօրլաթարրըմշ տրը։

ՄԷԶՔԻՐ ՏՕԳԹԷՕՐ ՏԸ ԺՕՆԿՈՒԻՆ ԱՍԸԼ ԽԱԼԻՍ ՄՕՐԻՆԱ ՊԱԼԸԳ ԵԱՂԸ, Պէյ օղլուտա, Մ. Գանճիկիս Պրիթանիք նամ էճզախանէսինտէ, վէ Դալաթատա Եիքսէք գալտրրըմտա Մ. Վէլիչ վէ գումբանեասը աթիգ մահէլլինտէ Մ. Ժ. Գղագօ էճզախանէսինտէ, վէ Խութանպօլտա Եէնի ճամիտէ Մ. Մէզքի վէ գումբանեասը մէրքէզ էճզա մաղազասընտա, վէ Մահմուտ բաշատա 49 նիմէրօլու Մ. Անթոան Զօպան օղլու, վէ Եէնի-ճամի հավուզտա, 16 նիմէրօլու Մ. Ժագ Ալէքսան էճզախանէլերինտէ, վէ սայիր քեաֆֆէյի միւթէպէր էճզախանէլերտէ սաթըլմագտա տրը։

Ա.սբլ ածէնիօսա

Է.օժէն Մ Ի Գ Ո Ի

Գալաթատա, Պանգ Օթթօման աշաղը գաբուսու գարշըսընտա Ն. Ջոէ

ՍԱՐՐԱՖԻՅԷ

ԵՎՐՕՊԱ ՖՕՐՕԱԼԱՐԸ

Բարիս, 7 մարտ

Ֆրանսզ ֆօնտօսու 3%	84-10
» » 5%	116-80
Էսհամը Ռեմումիէ աչըլտը	11-65
» » գարանտը	11-75
1865 Իսթիդրազը	-
1869 »	63-
1873 »	57-
Բուսէլի չըմէնտը. Քահվիլա.	49-50
Օսմանլը Պանգասը	740-
Գրէտի Լիոնէ	310-
Բուս ֆօնտօսու 5% (1877	-
Բուսխանըն Շարք իսթիդրազը	-
Իթալիա ֆօնտօսու	87-70
Մըսրը իսթիդ. պիրլէշմիշ	328-75
Իսբանեա խարճի իսթիզրազը	27-⅝
Դամպիօ Լօնտրա իւզէրինէ	25-30

Բարիս, (Պուլվար) 7 մարտ

Ֆրանսզ ֆօնտօսու 3%	116-91¼
Էսհամը Ռեմումիէ	11-75

Լօնտրա 7 մարտ

Ինկիլիզ զօնսոլիտի	100-13/16
Էսհամը Ռեմումիէ աչըլտը	11-5/16
» » գարանտը	11-½
1865 Իսթիզրազը	14-
1869 »	12-½
1871 »	66-¼
1872 (Պօնտիս Թրէզօր)	22-¼
1873 »	11-3/8
Տէվլէթի Ալիէնին 1877 իսթիզրազը	77-¾
Օսմանլը Պանգասը	19-⅛
Բուսխա իսթիզրազը 1873	33-⅛
Մըսրը իսթիզրազը պիրլէշմիշ	65-⅛
» իմթիեազլը (չըմէնտը.)	88-¼
Տարբա սանիեէ	65-½
Մըսրը Բանքը Բանքը իսթիզրազը	86-
1877 Մահարիսթան էհամը	99-½
Դամպիօ Բարիզ	25-555

Վիէննա, 7 մարտ

Լօնտրա իւզէրինէ գամպիա	120-65
Բուսէլի տէմիր եօլ թահվիլաթը	23-70

ԳԱԼԱԹԱ ՖՕՐՕԱԼԸ

Էսհ. Ռեմ. փեստրս 23 ագլմ. գրս.	12-25
» » փեստրս. 24 սպհ. աչ.	12-30
» » Էն Եիւքսէք	12-30
» » Էն աշաղը	12-25
» » Մաաթ 5 տէ	12-28½
1865 Իսթիդ. (Մութօն) 6% ֆ.	65-
1865 » » 6% ֆ.	66-
1869 » (Բինար) 6% ֆ.	60-
1872 » (Պօն տիս Թրէզօր	21-50
1873 » (Բինար) 6% ֆ.	56-
Բուսէլի չըմէնտըֆէր	50-50
Բէրթր զուրուչ	-
Հէվալէսիզ »	-
Ագչէ ֆասիզի %	7-

ԱԳՈՒՈՆԼԱՐ ՖԻԵԱԹԸ

Գրէտի ժէնէրալ 6%	6-35
Սօսիէթէ ժէն 6%	5-5
Իսթանպոլ Պանգասը	10-
Սօսիէթէ Օթթօման	-
Թրամվայ 3%	370-
Լավրիօմ (մատէն)	140-

ԱԳԶԷԼԵՐԻՆ ԲԻԱԶԱՍԸ

Օսմանլը լիրասը 100 ղրշտան Ղշ ֆ.	
Ինկիլիզ լիրասը	110-15
Ֆրանսզ ալթունու	87-31
Բօլ	90-5
Գրիմից ալթունու	51-20
Պէեազ մէճիտիյէ	108-1
Մէթալիք	208-10
Պէշլիք	209-
Ալթըլըդ	198-15
Պագըր	610-
Գարպօն գայիմէսի գաբիք	890-

ԳԱՑՄԷՆԻՆ ԲԻԱԶԱՍԸ

Էն Եիւքսէք	825-
Էն աշաղը	825-
Մաաթ 5 տէ	825-

ՍԱՀԻՊ ՂԱԶԷԹԱ ԿԱՐԱՊԵՏ Ճ. ՓԱՆՈՍԵԱՆ